

Mwer dxihtsi nin baca'h San Pahblu loh bwiinn Corintu

GuelrgahpaDxiohs

1 Na'h Pahblu naan tuhbi pooxtla xteenn Jesucristu laasii gulii Dxiohs na'h tin gulu'y'i hn xchi'dxyi Ñi'h la'h ra' bwiinn, nee neezaa Sóstenes nin naa tuhbi bwihtsi za nu'h loh xchi'dxyi Dxiohs; ²raca'h nu dxihtsi rii' loh tu nin bagwachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, nin naa ra' bwiinn xquido' Dxiohs loh guihdxyi Corintu. La'htu nin ba bazuhnayaa Jesucristu la'n lasto' ra' ñi'h laasii pur nin gwachiisto' tu xchi'dxyi Ñi'h. Nee la'hza tu cun neezaa garaa snuhn ra' bwiinn ra' nin gwachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu loh gaduhbitii' guidxyiyuh, garaa tu naa tu xpwiinn Dxiohs nin naa Daada xteenn garaa ra' nu'h. ³Rachina'ba nu loh Dxiohs nin naa Xtaada nu'h cun loh Daada Jesucristu gacanee ru Ñi'h la'h tu, gusacwachidxyii Ñi'h sto' tu.

Guelruhnntaa'y i xteenn Dxiohs pur xcweenta Jesucristu

⁴Rudi'hi zahn guelzuxchiilli loh Dxiohs pur xcweenta tu, nee pur

guelruhnntaa'y i xteenn Ñi'h nin bani'hi Ñi'h la'htu pur xcweenta Jesucristu. ⁵Pwihsí pur xcweenta za Ñi'h bani'hi Dxiohs la'htu garaaloh ra' cohsa za'ca ra', tin guluu'y i za tu xchi'dxyi Ñi'h neezaa tin gacabwa' za'ca tu xchi'dxyi Ñi'h. ⁶Zi'chi gahca za cun ziga nabahan za'ca tu baluu'y i tu gwachii duxa sto' tu xchi'dxyi Dxiohs xcweenta Jesucristu. ⁷Ni'chin llitii' dxia'dxi tu loh ra' dzi'n za'ca nin runi'hi Dxiohs, loh nin cabweeza tu loh dxyih ra' nin guibia'garii Daada Jesucristu loh guidxyiyuh. ⁸Zuhnn nadxiipa Ñi'h lasto' tu hasta la'n dxyihyi nin guibia'garii Ñi'h loh guidxyiyuh, tin zi'chi ayi chyu bwiinn guidxeela xtuhlda tu. ⁹Dxiohs nahpa ruza'loh Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h; la'h Ñi'h gudihdxyi Ñi'h la'htu tin chuu tu loh xneziuh Llii'n Ñi'h nin naa Daada Jesucristu.

Xcweenta ziga cagabihyi ra' xpwiinn guido' Jesucristu

¹⁰Rñi'n loh tu bwihtsi lasaa' ra'n, xcweenta Daada Jesucristu xteenn nu'h; gulgui'hnn tuhsí lligaaba, nee ayi taa'ha lasaa' tu sino que gulguibahannee lasaa'

cun gulca'sto' lasaa' za. ¹¹Rñi'n squii' loh tu bwihtsi lasaa'ra'n laasii la'h tuhbi bwiinn famihyi Cloé bie'nnaa loon ziga naa xcweenta tu cun llahn nin cazahcanee lasaa' tu. ¹²Pwihsí guiñi'zahn loh tu squii' laasii nuu ra' bwiinn nin rñi' ra': "Na'h naan tuhbi xpwiinn Pahblu", ya snuhn ra' ba rahbi: "Na'h naann tuhbi xpwiinn Apolos", ya snuhn ra' ba rahbi: "Na'h naan tuhbi xpwiinn Pehdru", ya snuhn za ra' ba nin rahbi: "Na'h naan tuhbi xpwiinn Jesucristu." ¹³¿Ta ruhnn tu lligaaba Jesucristu ziahan cwa'h naa Ni'h?, o éta ruhnn tu lligaaba Pahblu gucah loh cruhzi xcweenta xtuhlda ra' tu?, o éta gurohbañihsa tu pur lah Pahblu? ¹⁴Per zuxchiilli Dxiohs ayi ziahan dxi'h bwiinn baro'bañiisahn, sola la'h Crispú cun Gahyu baro'bañiisahn, ¹⁵pwihsí para ayi chuu nin guiñi' gurohbañihsa ni'chi cun laan. ¹⁶Ni'chin sola baro'bañiisahn la'h ra' xfamihyi Estéfanás, per ya loh delaanta ayi ga'nnahn gu nuu ru chyu baro'bañiisahn, ¹⁷laasii Jesucristu ayi guxe'hla Ni'h na'h para guro'bañiisahn, sino que guxe'hla Ni'h na'h tin gulu'y'i'hn xchi'dxyi Ni'h xcweenta ziga guta'h Ni'h la'h ra' bwiinn loh duhlda, per ayi rulu'y'i'hn cun dxyi'dxyi guelnaanntii', tin ayi guzia'tiin yihca dzi'n roo' duxa nin bwi'hnn Jesucristu chin guhchi Ni'h loh cruhzi.

Crixtu naa guelrnabwa' cun neezaa guelnasiin xteenn Dxiohs

¹⁸Dxyi'dxyi ra' nin raluu'y'i nu ziga guhchi Jesucristu loh cruhzi

tin guta'h Ni'h la'h ra' bwiinn loh duhlda, naa ra'n zigazi dxyi'dxyi nin ayi xi gallu'y'i para bwiinn ra' nin zeeza'bi loh duhlda, laasii ayi riachiisto' ra' ban. Per garaa ra' nu'h ziga zoozah nu'h nez ta'h ra' nu'h loh duhlda, dxyi'dxyi ra' rii' naa ra'n guelrnabwa' xteenn Dxiohs para la'h ra' nu'h. ¹⁹Squii' rahbi loh Xchihtsi Dxiohs:

Na'h zuxi'na'hn loh xquelnasiin
ra' bwiinn ra' nin ruhnn
lligaaba nahpa guelnasiin,
nee zibwe'hecaazahn
guelrahcabwa' xteenn bwiinn
nin rahcabwa'!

²⁰Ya nnahaxchi'h ñcuun bwiinn nin naann duxa? ñCuun bwiinn nin naa mwehsu? ñCuunn bwiinn nin rucha'galasaa' dxyi'dxyi xcweenta ra' cohsa xteenn guidxyiyuh rii'? Pwihsí guelnaann duxa nin nuu loh guidxyiyuh rii', la'h Dxiohs bwi'hnn biahca ra'n ziga zi cohsa naxiñn ra'. ²¹Ni'chin loh xquelnasiin Dxiohs, baca'bwa' Ni'h ayi chyu bwiinn guidxyiyuh gaca dxiu'nbwa' la'h Dxiohs cun guelnasiinsi xteenn guidxyiyuh rii', ni'chin nin gudxi'hyi Dxiohs xa bata'h Ni'h bwiinn ra' cun xchi'dxyi Ni'h tin riachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ni'h xcweenta Jesucristu. Ya ziga para snuhn ra' bwiinn naa xchi'dxyi Dxiohs ziga nin ayi gallu'yitii'.

²²Bwiinn Israel ra' xclaa'dzi ra' ba gwa'ha ra' ba sehn ra' xteenn nez llaa'ndxibaa', ya la'h ra' bwiinn grieħgu rdxi'hyi ra' ra' ba guelnasiin, ²³per la'hnu raluu'y'i nu xchi'dxyi Jesucristu nin guhchi loh cruhzi, ya para la'h ra' bwiinn Israel naa dxyi'dxyi rii'

ziga tuhbi dxiah nin rga'ha ñaa' bwiinn, ya ziga la'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel rwa'ha ra' ba dxyi'dxyi rii' ziga dxyi'dxyi mbah,²⁴ per para la'h ra' bwiinn ra' nin gulii Dxiohs naa xpwiinn Ñi'h, ziga bwiinn Israel o bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn Israel; para la'h ra' ba Crixtu naa guelrnabwa! cun guelnasiin xteenn Dxiohs.²⁵ Pwihsí ziga nin ruhnn ra' bwiinn guidxyiyuh lligaaba naa guelmbah xteenn Dxiohs, ni'chi naa mahzi guelnaann duxa xteenn Dxiohs loh ziga xquelnaann ra' bwiinn guidxyiyuh; ya ziga nin rluu'yi gulliaa'ha jweersi loh xteenn Dxiohs, ni'chi naa mahzi jweersi roo' loh xjweersi ra' bwiinn guidxyiyuh.

26 Bwiitsi ra'n, gulgahcabwa' Dxiohs gulii la'htu, nicala gulliaa'yi'hn tu naa bwiinn nasiin loh ra' bwiinn guidxyiyuh, nee nicala za gulliaa'yi'hn za tu nahpa guelrnabwa', nee nicala gulliaa'yi'hn za tu naa bwiinn nin gaca bwiinn lasahca.²⁷ Per Dxiohs gulii la'h ra' bwiinn nin ayi xi gaanntii' tin gusia'hanxtuhyi ra' ba la'h ra' bwiinn ra' nin ruhnn naanntii' ra'; la'hza Ñi'h gulii la'h ra' bwiinn ra' nin gulliaa' rnabwa' tin gusia'hanxtuhyi za Ñi'h la'h ra' bwiinn ra' nin ruhnn lligaaba rnabwa' duxa ra',²⁸ nee la'h Dxiohs gulii la'h ra' bwiinn ra' nin ayi guilasahca ra' cun bwiinn ra' nin nunpa'h rwa'ha ra' bwiinn guidxyiyuh loh ra' ñi'h, tin gusia'hanxtuhyi Ñi'h la'h ra' bwiinn ra' nin nahpa balaaqui'hn guelrnabwa'yi'hn ra',²⁹ tin zi'chi

ayi chyu bwiinn guunn nayaachi cun xcweenta gahca ba nezloh Dxiohs,³⁰ ya la'h gahca Dxiohs bazuh la'htu loh Daada Jesucristu; baxe'hla za Ñi'h Jesucristu loh nu'h tin bazia'ñih Ñi'h la'h lasto' nu'h tin gahpa ra' nu'h guelnasiin xteenn Dxiohs, tin guibahan xnehza nu'h nezloh Dxiohs, tin gaca nayaachi lasto' nu'h tin guzia'tii Ñi'h xtuhlda ra' nu'h.³¹ Zi'chi bwi'hnn Dxiohs tin guzohba xchi'dxyi Ñi'h hasta rñi' squii':

Sidela chyuulla xclaa'dzi guunn nayaachi,
per gaca nayaachi ba loh dzi'n
nin bwi'hnn Jesucristu pur
la'hba.

Xchi'dxyi Crixtu nin gucah loh cruhzi

2 Ni'chin chin bie'l'dagaluyi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'htu, bwiitsi ra'n, bwi'hnnafii sin nin tuhbi dxyi'dxyi guelnaann nee ayi guhcazan dxyi'dxyi nagahn ra'.² Pwihsí chin guyuu'huhn loh tu, ayi guclaa'dzihñ ñahcabwa' tu xilla stuhbi cohsa, sino que sola xcweenta Jesucristu, nin gucah loh cruhzi.³ Badzihna'hn loh tu cun gaduhbi guelnado'laadzi xte'nnahn nee guyuu' guerlzaa' zahn nagah ayi ñuzo'badxiahga tu xchi'dxyi Crixtu,⁴ per ya chin guñi'n nee balu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'h tu, ayi guñi'n dxyi'dxyi nasiin xteenn guidxyiyuh rii' loh tu, mas nin guñi'n loh tu naa cun dxyi'dxyi guelnasiin xteenn Spíritu Saantu xteenn Dxiohs nee cun ziga naa guelrnabwa' xteenn Ñi'h,⁵ tin ayi gaca guelriachiisto' tu

xcweenta xteenn guelnasiin xteenn
loh guidxyiyuh rii', mas gaca
guelriachiisto' tu xcweenta xteenn
xquelrnabwa' Dxiohs.

**Riu'nbwa' bwiinn la'h Dxiohs
pur xcweenta nin ruluu'yi Spíritu
Saantu xteenn Dxiohs la'h ba**

⁶Rachiñi' za nu loh ra' lasaa'
ra' nu'h nin ba zeezah xnehza
loh xchi'dxyi Dxiohs dxyi'dxyi
guelnasiin xteenn Ñi'h, per
guelnasiin rii' ayi naan xquelnasiin
ra' bwiinn guidxyiyuh nee nin
ayiza naan guelnasiin xteenn nin
rnabwa' loh guidxyiyuh rii' nin
zadzihn dxyih ñichiloh. ⁷Ni'chin
mahs rachiñi' nu dxyi'dxyi rala'n
xteenn Dxiohs, dxyi'dxyi rala'n nin
nahpa Dxiohs desde chin nagahdxi
cwiixchih guidxyiyuh, ni'chi
naa para guibahan ra' nu'h loh
guelña'ñih xteenn Ñi'h. ⁸Nin tuhbi
ra' nin rnabwa' loh guidxyiyuh rii'
ayi rahcabwa' ra' ba xcweenta ra'
cohsa ra' rii'; per sidela la'h ra' ba
ñahcabwa' ra' ban, ayi ñuca'h ra'
ba la'h Daada Jesucristu nin nahpa
guelña'ñih loh cruhzi. ⁹Per naal'han
ziga nin caa loh Xchihtsi Dxiohs
hasta rñi' squii':

La'h Dxiohs bwi'hnn cha'yí
para la'h ra' bwiinn ra' nin
ruca'hsto' ra' ñi'h la'h Ñi'h,
ziga cohsa ra' nin nagahdxi
chu gwa'hatii',
cun cohsa za nin nagahdxi chyuu
dxihntii',
cun ziga nin nagahdxi chyuu
guunntii' lligaaba;
cohsa ra' rii' la'h Dxiohs
nugu'cha'yí para la'h ra'
bwiinn nin gantsii'hi la'h Ñi'h.

¹⁰Per la'h Dxiohs baluu'yi la'hnu'h
xcweenta cohsa ra' rii' cun Spíritu
Saantu xteenn Ñi'h, laasii la'h
Spíritu Saantu naa nin rahcabwa'
za'ca garaatii', hasta cun nee gahca
za hasta cohsa ra' ru nin naga'tsi
xteenn Dxiohs.

¹¹Loh ra' bwiinn guidxyiyuh,
¿chyu ni'ca rahcabwa' lligaaba nin
ruhnn bwiinn? Pwihsí la'hgahca
spíritu xteenn bwiinn naa nin
rahcabwa' lligaaba nin nuu ba.
Zi'chi gahca za ayi chyu rahcabwa'
lligaaba xteenn Dxiohs; sola Spíritu
Saantu chi'zi Ñi'h rahcabwa' ziga
naa lligaaba xteenn Ñi'h, ¹²per
la'h ra' nu'h ayi chyu guca'ha
guelnaann xteenn guidxyiyuh,
sino que bachica'ha nu'h Spíritu
Saantu Dxiohs nin nuu dxibaa',
tin gacabwa' za'ca nu'h xcweenta
ra' cohsa nin bani'hi Ñi'h la'hnu'h,
laasii balahsasto' Ñi'h la'hnu'h.
¹³La'hnu'h rachiñi' nu'h xcweenta
cohsa ra' rii' cun dxyi'dxyi nin
baluu'yi Spíritu Saantu Dxiohs
la'hnu'h, per ayi cun dxyi'dxyi ra'
nin naa xcweenta gahca guelnasiin
xteenn nu'h, sino que raluu'yi nu'h
dxyi'dxyi ra' rii' loh ra' bwiinn
nin ruhn rbweeza Spíritu Saantu
Dxiohs la'n lasto' ra' ñi'h.

¹⁴Per bwiinn nin zeezahnee ziga
naa xigaaba bwiinn guidxyiyuh, ayi
rahcabwa' ra' ba lligaaba xteenn
Spíritu Saantu Dxiohs, laasii para
la'h ra' ba naan dxyi'dxyi mbah;
ayi rahcabwa' ra' ban laasii Spíritu
Saantu chi'zi xteenn Dxiohs
ruuu'yi la'h ra' bwiinn lligaaba
xteenn Ñi'h, ¹⁵per ziga bwiinn nin
ya guleeza Spíritu Saantu lasto'
ñi'h rahca rwa'ha ra' ba garaatii'

nin ruluu'yi Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'h ra' ba. ¹⁶Pwihsí squii' rñi' loh Xchihtsi Dxiohs:

¿Chyu ni'ca la'h guhcabwa' xa
naa xigaaba Dxiohs tin gaca
guluu'yi ni'chi la'h Yu'bi
Dxiohs?

Nicala tuhbi bwiinn, per
la'hnu'h ziga nuu ra' lligaaba
xtéenn Jesucristu,
riagannasto' nu'h rahcabwa'
nu'h xchi'dxyi Ni'h.

**Bwiinn lasaa' ra' nu'h nin ruhnn
ra' dzi'n nezloh Dxiohs**

3 Bwiitsi ra'n, ayi guhca
ñiñi'n dxyi'dxyi nagahn ra'
loh tu ziga rñi'n loh ra' bwiinn
nin zeezahnee lligaaba xteenn
Spíritu Saantu Dxiohs, sino que
balu'yi'hn ganaalla dxyi'dxyi
nin guñi'n loh tu xcweenta ziga
zeezahnee tu lligaaba xteenn loh
guidxyiyuh, laasii naa tu zigazi
bwheezi'ntii' nez loh xcweenta
xchi'dxyi Jesucristu. ²Bani'hihn
tuhbi guelruluu'yi gusiisigah
la'htu, ziga zi tuhbi bwheezi'hn
nin ree' lehchi xlawaal'ha bwe'hla
nin rahw ra' bwiinn li'hila, laasii
nagahdxi gaaldaa gacabwa' tun,
nee nagahdxyiza gaaldaaguzuh
gacabwa' tun, ³laasii zeea'bitii'
tu loh lligaaba ra' xteenn bwiinn
guidxyiyuh nee naa za tu bwiinn
envidia, cun nuu llahn sto' tu cun
lasaa' tu, ni'chin nin naa gahcaza
tu ziga bwiinn guidxyiyuh ra' nin
ayi nu'nbwa' xchi'dxyi Dxiohs,
⁴laasii chin rñi' tuhbi ra' tu squii':
"Na'h naan tuhbi xpwiinn Pahblu",
ya stuhbi tu rñi": "Na'h ga'h naan
tuhbi xpwiinn Apolos", pwihsí ya

xcweenta bwiinn ra' nin rñi' squii'
ruluu'yi naa gahca ra' ba zigazi
tuhbi bwiinn guidxyiyuh.

⁵Pwihsí ¿chyu naa Pahblu? nee
¿chyu naa Apolos? La'h nu naa
nu sola tuhbi xmooza Dxiohs nin
baluu'yi xchi'dxyi Ni'h la'h tu tin
gwachiisto' tun, per cada tuhbigah
nu ridi'hnn nu dzi'n nin bani'hi
Dxiohs guidi'hnn nu. ⁶Mweer na'h
baluu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs loh
tu, chi'chi bi'ga'h Apolos para
guhcanee za bi tin guhcabwa' ru tu
xchi'dxyi Dxiohs, per la'h Dxiohs
naa nin nugasia'ñih la'n lasto' tu,
tin para gacabwa' ru tu xchi'dxyi
Ni'h. ⁷Pwihsí ni'chin nin ziga nin
ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs o nicala
za nin rahcanee rahcabwa' ru za
bwiinn ra' xchi'dxyi Dxiohs ayi xi
lasahcatii' ra' ba; Dxiohs chi'hzi
lasahca laasii la'h Ni'h naa nin
rusia'ñih la'n lasto' ra' bwiinn.

⁸Nuu ra' nu'h naa nu'h ziga zi
mooza nin ruhnn dzi'n loh yuh, per
tuhsí naa ra' nu'h cun nin rbahchi
biñih cun nin rdx'i'yi, per la'h
Dxiohs naa nin chiilli la'h cada
tuhbigah ra' nu'h pur xcweenta
dzi'n nin guidi'hnn ra' nu'h. ⁹Na'h
cun Apolos naa nu moozi'hn loh
xtsi'n Dxiohs, ya la'htu naa ziga
loh yuh nin cayuhnn Dxiohs dzi'n,
o naa za tu ziga zi tuhbi yuu' nin
nugaza' Dxiohs. ¹⁰Nee naazahn
ziga zi tuhbi mwehsu albañihyi;
ya bani'hi Dxiohs dzi'n na'h, ziga
nahpa gu'nnahn tin bazuun dxiah
loh yuh rii', ya stuhbi bwiinn gaca
nin gudzii'ba basu'h yiheá dxiah
rii', per cada tuhbigah ra' nin guunn
dzi'n loh simieentu rii' nahpa
soobaaxgah ba guunn ba lligaaba

xa guiteesa ba baarda rii', ¹¹laasii ayi nuu chyu guzuh guriinca dxiah loh nin rga'ha naa, ya nin rga'ha chi naa la'h Jesucristu. ¹²Yannah sidela chyuulla bwiinn guiteesa cun ohro yihca simieentu dxiah rii', o cun plahta, o cun dxiah za'ca ra', o cun dxihlli trihgu, o cun yahga, ¹³per zadzihnh dxyih nin guidu'hun xa naa xtsi'n ra' cada tuhbigah ra' bwiinn; dxyih chi naa dxyih nin gaca Jwiisi, laasii la'n dxyih ra' chi gadzihnan cun dxih ya dxih chi guunn prehba la'h dzi'n nin bwi'hnn cada tuhbigah ra' bwiinn. ¹⁴Sidela chyuulla tuhbi bwiinn baza' tuhbi yuu' za'ca nin ayi guica'dxih, zahlla za'ca bwiinn chi pur nin bwi'hnn ba dzi'n nin riu'sto' Dxiohs, ¹⁵per sidela chyuulla tuhbi bwiinn guunn tuhbi yuu' nin guica'dxih, zuñihchi xtsi'n ba, nicala la'h ba ta'h ba ziga zi nin rla'h hastazi rzohba dxih.

¹⁶¿Tayi gaann tu la'htu naa tu xquido' Dxiohs, nee nuu nabahan Spíritu Saantu Dxiohs la'n lasto' tu? ¹⁷Sidela chyuulla gutsihyi xquido' Dxiohs, zuñihchiloh za Dxiohs la'h bwiinn chi, laasii xquido' Dxiohs saantun, ya guido' chi naa tu la'htu.

¹⁸Ayi gusaa'n nin tuhbi tu guisagui'hi; sidela chyuulla tuhbi tu rahcabwa' tu nasiin tu cun guelnasiin xteenn loh guidxyiyuh rii', nahpa gaca bwiinn chi ziga zi tuhbi nin ayi xi gaann tii', tin zi'chi guica'ha ba guelnasiinn xteenn Dxiohs ya guluu'yi naa ba tuhbi bwiinn nasiin duxa. ¹⁹Pwihsii guelnasiin xteenn guidxyiyuh rii' naa'han ziga zi tuhbi cohsa naxihn para Dxiohs, laasii squii' rñi' loh Xchihtsi Dxiohs:

Dxiohs ruhnn riaaba ra' nin nahpa guelnasiin xteenn guidxyiyuh, laasii la'hgahca xquelrusagui'hi ra' ba ruhnn riaaba ra' ba.

²⁰Ya stuhbi lahta rñi' squii': Naann cha'yi Dxiohs xa naa lligaaba ra' nin ruhnn ra' bwiinn guidxyiyuh nin nahpa guelnasiinn xteenn guidxyiyuh, per guelnasiin ra' chi ayi xi lasahca ra'n par la'h Dxiohs.

²¹Pwihsii ni'chin nin tuhbi bwiinn ayi guunn nayaachi ba pur xcweenta tuhbi bwiinn guidxyiyuh, laasii loh tu la'h Dxiohs baluu'yi garaatii' ra' cohsa naa xteenn tu, ²²ziga Pahblu, o Apolos, o Pehdru, o guidxyiyuh, o guelnabahan, o guelguhchi, o cohsa ra' nin nuu nnah, o cohsa ra' nin gue'du dxie'dxia'lida ra' gaca; garaa ra' dee' naa xteenn tu, ²³laasii la'htu naa tu xpwiinn Jesucristu, ya Crixtu naa Llii'n Dxiohs nin nuu dxibaa'!

Xtsi'n ra' pooxtla

4 Ni'chin la'htu nahpa rwa'ha tu la'hnu ziga zi nin naa ra' xmooza Jesucristu, Jesucristu nin nahpa lligaaba naga'tsi xteenn Dxiohs, tin galuu'yi nun la'htu. ²Pwihsii, tuhbi bwiinn nin cayuhnn tuhbi dzi'n nahpa guzo'badxiyahga ba guunn ba tuhbi dzi'n za'ca. ³Per para na'h gullia'yi'hn riuu'huhn lligaaba nicala zigachi'hzzi rwa'ha tu na'h, o nicala xachi'hziza gwa'ha ra' chyuu chi'hzzi tuhbi ra' guxchiisi loh guidxyiyuh na'h; nee nin na'h gahca ayi ru riuu'huhn lligaaba pur na'h gahca ziga gu nuu xa

naan o ayi xa naan nezloh Dxiohs.
⁴Pwihsí nicala xigaaba gahcahn
 ayi ruhnn duhlda xcwee'ntahn, dee
 ra' ayi nuu guti'dxi cweenta de que
 na'h ayi xtuhlda'hn; la'h Daada
 Jesucristu naa nin rwa'haloh xa naa
 xcwee'ntahn. ⁵Ni'chin la'htu, ayi
 guca'hchiah tu xcweenta ra' bwiinn
 chin nagahdxi gadzihñ dxyih nin
 gacan; gulcwehza dxi' Jesucristu
 stuhbi chi'chi la'h Ni'h zibwe'he
 Ni'hñ nezloh bia'ñih nin nuu loh
 nacahyi, per nee zuluu'yí za Ni'h
 xi lligaaba nuu la'n lasto' cada
 tuhbicah ra' bwiinn, ya chi'chi cada
 tuhbicah ra' nu'h zuni'hi Dxiohs
 nin ruhnn tucahri cada tuhbicah
 ra' nu'h.

⁶Bwitsi ra'n, rñi'n dxyi'dxyi ra'
 rii' loh tu tin gacabwa' ru tu xa
 guibahan xnehzta tu. Cañi'n ziga
 xcweenta Apolos nee cun neezaa
 xcwee'ntazahn, ziga tuhbi guel
 ruluu'yí xa naa xcweenta nu tin
 zi'chi gacabwa' tu ayi tidxisuu
 tii' tu, mas gapa tu cwidahdu xa
 chezahnee tu cun sohla nin ya caa
 loh Xchihtsi Dxiohs, tin zi'chi za ayi
 chuu nin tuhbi nin guunn nayaachi
 ziga tuhbi tu loh ra' lasaa' tu ya
 cwe'hesto' tu stuhbi ra' bwiinn.

⁷¿Chyu ni'ca ruhnn ruze'ta naa
 lu'h bwiinn za'ca ru loh snuhnn
 ra' bwiinn? ¿Xi nahpa lu'h sidela
 la'h Dxiohs ayi ñuni'hi Ni'hñ yi'h?
 Ya sidela la'h Ni'h bani'hi Ni'hñ
 yi'h, pwihsí ¿xixnaa chi'h ruhnn
 nayaachi lu'h ruhnn lu'h zigazi
 gudxi'yí lu'hñ pur xcweenta gahca
 lu'h?

⁸Ruhnn tu lligaaba nahpa tu
 ziahan roo' ra' cohsa, rñi' tu rricu
 tu, ruhnn tu ziga zi tuhbi rrehyi, ya

la'hnu cagasia'han tu tuhbi lahdu.
 iMalaayique ñahca tu tuhbi rrehyi
 nin guchii pa'h naa rrehyi, tin zi'chi
 la'hnu ñachidxiaapa nu parte loh
 guelrnabwa' xteenn tu! ⁹Ru'nnahn
 lligaaba gulii Dxiohs la'h ra'
 pooxtla ziga zi tuhbi bwiinn nin
 ayi xi lasahca; naa nu ziga bwiinn
 ra' nin bañihchi gachi, pwihsí zi'chi
 badzihñ naa nu ziga zi tuhbi cohsa
 ra' nin radxyigaa' loh ra' bwiinn
 guidxyiyuh, cun neezaa aanjla
 ra!. ¹⁰La'hnu rwa'ha tu loh nu ziga
 tuhbi bwiinn mbah pur xcweenta
 Jesucristu, loh nin gaduhbi la'htu
 ruhnn tu lligaaba nasiin duxa tu
 loh xcweenta xchi'dxyi Jesucristu;
 la'hnu naa nu ziga zi bwiinn nin ayi
 jweersi, ya la'htu ruhnn tu nada'n
 tu; ya bwiinn ra' rdxyi'chinee ra'
 ba la'hnu, ya la'htu ruhnn lasahca
 ra' ba la'htu. ¹¹Ya hasta la'n
 dxyih ra' rii' dxyugati'dxiloh nu
 guelrchia'hñ, nee cun guelrdxahga
 ñihsa, nee cun ziga ria'dxi xahba
 nu, nee rni'higolpiza ra' ba la'hnu
 cun ayi za chyu nahpa ca chuu
 nu; ¹²nee la'hnu cagadxahga nu
 dxyudi'hnn nu dzi'n cun naa nu,
 ya bwiinn ra' chin rgu'dii ra' ba
 la'hnu mas rachina'ba nu loh
 Dxiohs para guntaa'yí Ni'h yihca
 ra' ba, ya chin rusahcazii ra' ba
 la'hnu, rachidi'hnn nu waanta.
¹³Chin rñi'yah ra' ba la'h nu, mas
 rachiñi' nu loh ra' ba cun dxyi'do',
 dxi'za'ca, nicala ruhnn ra' ba la'hnu
 ziga zi dxihlli loh guidxyiyuh nin
 riuu'bwihi tii', zi'chi zeezah ruhnn
 ra' ba hasta la'n dxyih ra' rii'.

¹⁴Ayi cagaca'hn dxyi'dxyi ra' rii'
 para gusia'han xtuhyi'hñ la'htu, sino
 que cañi'neen la'htu ziga zi llii'n ra'n

laasii nadzii'hihn la'htu. ¹⁵Pwihsinicala la'htu nahpa tu ziga ts'i'h mihyi ra' mwehsu ra' nin ruluu'yi xcweenta Jesucristu, pwihsin tuhbi ra' ni'chi ayi naa xtaada tu; laasii pur xcweenta dxyi'dxyi za'ca nin balu'yi'hn la'htu sola na'h dx'i'h. Naan xtaada tu laasii mweer na'h balu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'htu. ¹⁶Ni'chin rñi'n loh tu; gulchezahnee ziga rwa'ha tu ru'nnahn.

¹⁷Pwihsin ni'chin guixe'hla'hn Timoteu loh tu, laasii la'hbi naa bi ziga tuhbi llii'nahn, nin ruzo'badxiahga xchi'dxyi Jesucristu. La'hbi zusannah bi lasto' tu ziga forma nin nabahanahn loh guelnabahan xteenn Crixtu, tal ziga balu'yi'hn nezloh garaa ra' bwiinn guido' ra' ziahan lahta. ¹⁸Nuu tu dxyihgah cayuhnn nayaachi tu; cayuhnn tu lligaaba pweda ayi dxie'ltagua'hán xa nuu tu, ¹⁹per nuu'huhn lligaaba dxie'ltagua'hahn xa nuu tu, sidela Dxiohs nnaa Ñi'h, ya chi'chi gwa'hahn cuun nin naa xts'i'n ra' bwiinn nayaachi ra' chi, nee ayi tan sola dxi'h nin rñi' ra' ba, ²⁰laasii loh xquelrnabwa' Dxiohs ayi naan ganaalla xcuenta dxyi'dxyi ra'si, sino que neezaa dzi'n nin ruhnn ra' ba nin ruluu'yiloh xquelrnabwa' Spíritu Saantu xteenn Dxiohs nin nahpa ra' ba. ²¹¿Xa xclaa'dzi tu gadzihna'hn loh tu? ¿Ta gadzihna'hn ziga tuhbi daada nin nu'a tuhbi bahra tin guca'hyagahn la'htu, o gadzihna'hn loh tu cun tuhbi dxyi'dxyi nagu'dzi'hn?

Xcweenta ziga nahpa gunnee tu tuhbi bwiinn nin rahpa duhlda duxa

5 Pwihsin za'bi dxyi'dxyi xcweenta tuhbi tu, bwiinn chi nahpa ba ziga che'hla ba tuhbi

gunna'h nin guhca che'hla xtaada ba. Dee naa tuhbi duhlda duxa, pwehda nin bwiinn ra' nin ayi nu'nbwa' la'h Dxiohs ayi dxiaalla ra' ba guunn ra' ban, ²inee zi'chi todavia ruhnn bwiinn nayaachi tu, xlawaah'ha ñu'n tu, nee ñibwe'hecaa tu bwiinn chi loh tu pur duhlda nin gulu'tii ba! ³Nicala na'h ayi zu'hn nez loh tu ri'ca, per la'n guhcabwa' la, nee la'n bwi'hnnla lligaaba xa gaca xcweenta bwiinn nin gulu'tii duhlda ca. ⁴Pur lah Daada Jesucristu, gulgadxa'ga lasaa', ya na'h la'n zu'nee gahca la'htu pur xcweenta Spíritu Saantu cun xquelrnabwa' Daada Jesucristu. ⁵Pwihsin la'n bwi'hnn lligaaba gati'dxi nu'h bwiinn ca la'n naa bwiinnxaaba tin guti'dxiloh tihxiba guelrza'cازی، ya spíritu xteenn ba ta'h la'n dxyih nin gabia'garii Daada Jesucristu stuhbi.

⁶La'htu ayi guunn nayaachi tu cun xcweenta dzi'n nin ruhnn tu. ¿Tayi gaann tu tuhbi duhlda naa ziga tuhbi bi'tu'hn levaduhra nin rusadxih la'h garaa cohba nin rahca pahn? ⁷Pwihsin gulcwe'he cohba yu'xa ca, tin guibahan tu loh tuhbi guelnabahan nayaacuubi ziga tuhbi cohba nayaas lasaa' nin rahca cha'y i pahn nin ayi xi levaduhra riah loh ñi'h par lañih xteenn paascu. La'htu nabahan loh tuhbi guelnabahan nayaas laasii guhchi Jesucristu xcweenta nu'h ziga tuhbi lli'hyi loh lañih paascu ra' bwiinn Israel tin gudxihlli Ñi'h xcweenta xtuhlda ra' nu'h. ⁸Pwihsin nnah, guidi'hnn nu'h lañih paascu cun pahn nin ayi rahca cha'y i cun levaduhra, nin ayi naa cohsa

dxaaba, cohsa yu'xa, sino que pahn nin naa ganaalla nee nin naa guchiipa'hcaa.

⁹Loh stuhbi dxihtsi nin baca'hn loh tu squii!: "Ayi gucha'ga tu bwiinn ra' nin ruhnn ra' cohsa gubwihlli", ¹⁰ayi cañi' dxi'hn gulguiria'caatii' loh ra' bwiinn guidxyiyuh nin ruhnn ra' cohsa gubwihlli, o nin rza'bi sto' ra' ñi'h mweeyi, o nin ruhnn ra' guba'n, o bwiinn ra' nin raann ra' garaaloh ra' rretrahtu ra' xteenn dxaan; pwihsa para ayi xi gapa tu cun la'h ra' ba, nahpa guiria'h tu loh guidxyiyuh. ¹¹Nin baca'hn loh dxihtsi chi naa squii!: "Ayi gucha'ga tu la'h ra' bwiinn ra' nin rñi'n naa ra' lasaa' ra' nu'h loh Jesucristu, nee naa ra' ba tuhbi bwiinn nin nabahan gubwihlli o rza'bi sto' ba mweeyi, o raann ba dxaan, o naa ba tuhbi bwiinn nin ruu'yi dxixi'hw, o naa ba tuhbi bwiinn gwaa', o naa za ba tuhbi bwiinn guba'n." Ni'chin nin ayi gahwnee tu bwiinn ra' nin naa ra' squii!, ¹²⁻¹³laasii na'h ayi nuu gu'nnahn guelguxchisi xcweenta bwiinn ra' nin ayi naa ra' xpwiinn Dxiohs; Dxiohs naa nin guunn guelguxchisi xcweenta ra' ba, per ya ziga la'htu, la'htu naa tu nin guunn guelguxchisi xcweenta bwiinn ra' nin gwachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. Pwihsa ni'chin gulcwe'hecaa bwiinn duhlda nin naa zi'chi nez loh tu.

Ayi xchi'hn chee tu loh ra'
bwiinn duhlda tin guunn ba
guelguxchisi xcweenta tu
6 Chin la'htu nahpa tuhbi
dxixi'hw cun stuhbi lasaa'

tu ziga naa tu xpwiinn Jesucristu, ñixnaa chi'h cheganaaba guxchisi tu lasaa' tu loh tuhbi bwiinn nin ayi naa xpwiinn Dxiohs? ²¿Tayi gaann tu la'h ra' xpwiinn Dxiohs baguzuh para guunn ra' ba guelguxchisi xcweenta ra' bwiinn guidxyiyuh? Ya sidela la'htu zuhnn tu guelguxchisi xcweenta ra' bwiinn guidxyiyuh, ñtayi gaca guunn chi'h tu guelguxchisi loh lasaa' tu xcweenta tuhbi cohsa bi'tu'hn? ³¿Ta nagahdxi gacabwa' tu zidi'hnn za nu'h guelguxchisi hasta xcweenta ra' xaanjla Dxiohs? iLlia'lла chi'h xcweenta tuhbi cohsa bi'tu'hn ayi nuu guidi'hnn ra' nu'h guelguxchiisi ziga xcweenta xteenn ra' lasaa' ra' nu'h loh guelnabahan rii! ⁴Pwihsi sidela la'htu cadxihindxinee lasaa' tu pur xcweenta ra' cohsa xteenn loh guidxyiyuh rii!, ñxa chesuu chi'h tu loh ra' bwiinn duhlda nin ayi chyu naa loh bwiinn xquido' Dxiohs? ⁵Dee ra' sihn rñi'n yihca tu tin gatuhyi loh tu. ¿Tayi guidxeela nin tuhbi lasaa' tu nin nuu lligaaba nasiin yihca ñi'h tin guunn ba guelguxchisi xcweenta lasaa' tu? ⁶¿Xixnaa rianee tuhbi bwiinn nin ba gwachisto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs xquelchiah bwihtsi ba nin ba gwachii za sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, loh tuhbi guxchisi nin ayi naa xpwiinn Dxiohs?

⁷Yannah la'htu, guchii pa'h bañihchi tu, laasii bagaza'loh xchi'hw tu hasta ayi nahpa ñahnee lasaa' tu lasaa' tu; ñixnaa ayi ñuchihpa sto' tu xcweenta ra' bwiinn ra' nin rgu'tii duhlda cun la'h tu? ¿Xixnaa ayi gusaa'n tu zuu guica'ha ra' ba xixteenn tu? ⁸Per

dela nnah, la'h gahca tu ruñihchi tu loh gahca ra' lasaa' tu ziga naa tu xpwiinn Jesucristu, nee rca'ha za tu xixteenn ra' lasaa' tu. ⁹ ¿Tayi gaann tu bwiinn ra' nin ayi nabahan xnehza ayi chu'tii ra' ba loh xquelrnabwa' Dxiohs? Ayi gusaa'n tu gusagui'hi ra' ba la'htu tin laasii ziga tuhbi lasaa' ra' dee' ayi gaca chu'tii loh xquelrnabwa' Dxiohs: ziga nin ruhnn guel gubwihlli, garaa ra' ziga nin raann ra' dxaan ra'; garaa ra' ziga nin ruyihdxinee che'hla stuhbi bwiinn, garaa ra' ndxi'hw ra' nin ruhnn gunna'h, cun nin naa ra' biraalli; ¹⁰ garaa ra' nin naa ra' guba'n, garaa ra' nin rza'bi sto' ra' ñi'h xixteenn bwiinn, garaa ra' nin naa ra' bwiinn gwaa', garaa ra' nin rñi'yah ra', garaa ra' nin rusagui'hi la'h ra' bwiinn tin rca'ha ra' ba xmweeyi ra' ba; pwihsí nin tuhbi ra' bwiinn ra' squii' ayi gadzihns nez loh xquelrnabwa' Dxiohs nin nuu dxibaa!. ¹¹ Ziga lasaa' ra' bwiinn ra' rii' guhca ra' paaldaa tu, per nnah la'h Dxiohs bazuhnayaa lasto' tu, nnah la'htu banaa tu bwiinn nayaa nezloh Ñi'h laasii basia'pitii Ñi'h xtuhlda tu pur xcweenta Jesucristu nee pur xcweenta za Spíritu Saantu Dxiohs. Ni'chin nnah ya naa tu xpwiinn Ñi'h.

Tihxi nu'h naa xquido' Dxiohs

¹² Za'bi dxyi'dxyi squii': "Na'h zahca gu'nnahn cuun chi'h zi nin xclaa'dzihns gu'nnahn", per ayi garaa ra' dxi'hn naa bwen para na'h. Na'h zahca gu'nnahn cuun chi'h zi ra' nin xclaa'dzihns, per ayi gusa'na'hn guinabwa' tuhbi

ra' cohsa ra' rii' na'h. ¹³ Neezaa nuu dxyi'dxyi nin naa squii': "Guelwahw naa para la'n buuxa sto' bwiinn, ya buuxa sto' bwiinn naa para guelwahw", per zadzihns dxyi'h nin guñihchiloh Dxiohs garoopa ra'n. Per ayi guchii dxi'h tihxi nu'h naa para guidi'hnn nu'h cohsa gubwihlli; tihxi nu'h naa para la'h Dxiohs, ya Dxiohs naa para tihxi nu'h. ¹⁴ Pwihsí ziga bata'h Dxiohs la'h Jesucristu loh ra' bwiinn guuchi, gucwa'hn za Ñi'h la'h ra' nu'h loh bwiinn guuchi.

¹⁵ Ya ziga la'htu, ¿tayi gaann tu tihxi tu naa xteenn tihxi Jesucristu pur nin gwachii sto' tu xchi'dxyi Ñi'h? Sidela tihxi nu'h naa tihxi xteenn Jesucristu, éta zahca chi'h chyu gudi'hi tihxi ba loh tuhbi gunna'h dxaaba? Pwihsí iayi nuu chyu guunn zi'chi! ¹⁶ ¿Tayi gaann tu chin rdxa'ga tuhbi ndxi'hw la'h tuhbi gunna'h dxaaba, naa garoopa ra' ba tuhsí cwerpu?, nee squii' caa loh Xchihtsi Dxiohs: "Garoopa ra' ba naa ziga tuhsí bwiinn." ¹⁷ Per bwiinn nin rudi'hi lasto' ñi'h nezloh Dxiohs naa za tuhsí cun la'h Ñi'h laasii rbweeza Spíritu Saantu xteenn Dxiohs nez la'n lasto' ba.

¹⁸ Ni'chin igulguiria'caa loh duhlda xteenn cohsa gubwihlli! Xichi' zi stuhbi duhlda nin ruhnn bwiinn, naan zahca dxiaa tihxi ba, per ziga bwiinn nin ruhnn ziga cohsa gubwihlli rusiaaba duhldan tihxi ba la'h ba. ¹⁹ ¿Tayi gaann tu tihxi tu naa xquido' Spíritu Saantu Dxiohs nin nuu dxibaa, ya nuu Spíritu Saantu la'n lasto' tu? Ni'chin la'htu ayi nuu guinabwa' tu la'h gahca tu, ²⁰ laasii la'h Jesucristu

gudxihllila xcweenta xtuhlda nu'h
loh cruhzi cun llarihn Ñi'h, ni'chin
nnah nahpa guidi'hnn nu'h dzi'n
za'ca nin guunn lasahca la'h Dxiohs
cun tihxi nu'h cun neezaa spíritu
nu'h.

**Guelrñi'nee xteenn ziga
ruchinaa bwiinn**

7 Yannah guiñi'n loh tu
xcweenta dxyi'dxyi nin
gunaabadxyi'dxyi tu loon chin
baca'h tu tuhbi dxihtsi loon gu
guchii pa'h naa ziga la'h tuhbi
ndxi'hw naa bwen ayi chuu ba
lligaaba guica'ha ba gunna'h;
²laasii nuu ra' ziahantii' ra'
bi'nxtuhbi nin ca'nzaa loh
guelgubwihlli, ni'chin mas cha'yí
nahpa gapaa ra' ndxi'hw nin
gaca che'hla ba rwaa' yihdzi ba,
zi'chiza la'h ra' gunna'h ra' nahpa
gapaa ra' ba ndxi'hw nin gaca
xpwiinn ndxi'hw ra' ba. ³Pwihsí
ziga ndxi'hw nahpa guza'loh ba
gudi'hi ba guxta la'h che'hla ba
ziga nanchii guchii pa'h ba naa
ba che'hla xcunna'h ba; zi'chi za
gunna'h nahpa guunn za ba gudi'hi
ba guxta la'h xpwiinn ndxi'hw
ba, ⁴laasii gunna'h ayi rnabwa' ba
la'h gahca tihxi ba laasii che'hla
ba rnabwa' tihxi ba. ⁵Ni'chin ayi
nuu guzia'tii tu tihxi tu loh che'hla
tu ziga tuhbi tu ziga stuhbi tu.
Mas cha'yí guldxí'han dxyi'dxyi
ayi guyihdxi lasaa' tu loh tuhbi
chieempa nin cwiidxyi-guinaaba
tu loh Dxiohs, ya chin cha'löh
chieempa chi nahpa guyihdxi
lasaa' tu stuhbi, tin ayi guchi'hyi
bwiinndxaaa la'htu dxiaaba tu loh
duhlda.

⁶Rñi'n dxyi'dxyi ra' rii' loh
tu mas zahca guchinaa nin
guiclaa'dzi guchinaa, per ayi
cañi'n nahpa pa'caa guchinaa
tu. ⁷Na'h xclaa'dzih malahyique
garaa tu ñahca xigaaba tu ziga
naa xigaa'bahn; per nnah Dxiohs
bani'hi la'h cada tuhbigha tu
guriin-guriin lligaaba.

⁸Pwihsí naa xigaa'bahn para la'h
ra' bi'nxtuhbi cun ndxi'hw ra' nin
ba guhchi che'hla ñi'h, naa bwen
dxia'han ra' ba ayi guica'ha ra' ba
gunna'h, gaca ra' ba ziga na'h, ⁹per
sidela ayi nuu gusacwahchidxyi
xigaaba ra' ba, nicala guica'ha
ra' ba nin gaca che'hla ra' ba,
laasii naa bwen guchinaa ra' ba
xlawaa'ha chuudxih lasaa'zi ra' ba.

¹⁰Per ziga la'h ra' bwiinn ra' nin
ba bachinaa ra' la rna'ba'hn loh ra'
ba ziga gunna'h ra' ayi taa'ha ra' ba
la'h xpwiinn ndxi'hw ra' ba, laasii
guelrnabwa' rii' guchi'hin; ayi
naan pur xigaa'bahn sino que naan
pur xquelrnabwa' Daada Jesucristu.
¹¹Per sidela la'h tuhbi gunna'h rabii
ba yihdzi che'hla ba pur xilla llahn,
gunna'h chi ayi guchinaa ba cun
stuhbi ndxi'hw mas bwen guunn ba
gusia'lda ba dxyi'dxyi cun che'hla
ba. Zi'chi za la'h tuhbi ndxi'hw ayi
taa'ha ba la'h xcunna'h ba.

¹²Dxyi'dxyi ra' rii' naa xigaa'bahn,
ayi naan dxyi'dxyi ra' nin basia'han
Daada Jesucristu. Squii' rñi'n loh
tu. Sidela la'h xcunna'h tuhbi
ndxi'hw nin gwachii sto' ñi'h
xchi'dxyi Dxiohs ayi riachii sto' ba
xchi'dxyi Dxiohs, per naa xigaaba
ba guibahannee ba la'h ndxi'hw nin
riachii sto' ñi'h chi xchi'dxyi Dxiohs,
pwihsí ndxi'hw chi ayi taa'ha ba

la'h gunna'h chi. ¹³Zi'chigahcaza la'h tuhbi gunna'h nin riachii sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs nee naa xpwiinn ndxi'hw ba nin ayi riachii sto' xchi'dxyi Dxiohs per naa xigaaba ba guibahannee ba gunna'h chi, ayi za taa'ha gunna'h chi la'h ba. ¹⁴Pwihsí la'h ndxi'hw nin ayi riachii sto' ñi'h chi guhca taa'yí ba pur nin bachi'dxiu-bacha'ga Dxiohs la'h ba cun tuhbi gunna'h nin riachii sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs; ya zi'chi za la'h gunna'h nin ayi riachii sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, pwihsí guhca ntaa'yí za ba laasi Dxiohs za bachi'dxiu-bacha'ga la'h ba cun tuhbi ndxi'hw nin naa xpwiinn Dxiohs. Per ya ziga stuhbi forma ziga llíi'n tu naa ra' bi ziga zi llíi'n ra' bwiinn ra' nin ayi riachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, per nnah la'h Dxiohs bwi'hnntaa'yí la'h ra' bi. ¹⁵Per sidela la'h ndxi'hw o gunna'h nin ayi naa tuhbi ra' ñi'h xpwiinn Dxiohs chuu ra' ba lligaaba taa'ha ra' ba che'hla ra' ba nin naa xpwiinn Dxiohs zuu guunn ra' ba zi'chi, nee zi'chiza ndxi'hw o gunna'h nin naa xpwiinn Dxiohs zahcaza gusaan'ra' ba bwiinn ra' chi laasii Dxiohs gudihdxyi Ñi'h la'hnu'h tin guibahan nasaa nu'h. ¹⁶Ya ɔxa naann lu'h yi'h gunna'h, zuta'h Dxiohs la'h che'hla lu'h loh duhlda xweenta lu'h?; o ɔxa naann lu'h yi'h ndxi'hw, zulda'h Dxiohs la'h che'hla lu'h loh duhlda xcuenta lu'h?

¹⁷Sola naa'han nin bani'hi Jesucristu la'h tuhbigah ra' nu'h, neezaa ziga chi'h zi nin gulii Dxiohs cada tuhbigah ra' nu'h, zi'chi za rñi'n loh tu guunn tu

garaa tu nin naa ra' xpwiinn guido' Dxiohs nin nuu dxibaa!. ¹⁸Sidela la'h Dxiohs rbwihdxyi Ñi'h la'h tuhbi ndxi'hw nin nuu tuhbi bwa' nin laa circuncisión pwihsí ba nuu ba bwa' chi; ya sidela la'h Ñi'h rbwihdxyi Ñi'h tuhbi bwiinn nin ayi nuu bwa' nin laa circuncisión chi, nicala ayi guunn ba pur chuu ba bwa' chi. ¹⁹Ayi xi ruhn nicala nuu ba bwa' chi o nicala ayi nuu ban; nin xchi'hn sihn naa chuu ba guzo'badxiahga ba dxyi'dxyi nin gunabwa' Dxiohs. ²⁰Pwihsí cada tuhbigah ra' bwiinn cun dxia'han ra' ba ziga naa ra' ba chin gudihdxyi Dxiohs la'h ra' ba.

²¹Sidela yi'h naa lu'h tuhbi mooza nin gudoo' tii' chin gudihdxyi Dxiohs yi'h, ayi xi lligaaba guunn lu'h pur ni'chi; per sidela zahca gutsiiga lu'h mweeyi loh xlahma lu'h, nicala bwi'hnnan tin guta'h ba yi'h tin gaca lu'h tuhbi bwiinn nin ayi chyu guinabwa' ru. ²²Pwihsí bwiinn nin gudoo' chin gwachii sto' ba xchi'dxyi Dxiohs, nnah naa ba naa ziga tuhbi bwiinn nin ayi gudoo' tin guunn ba xtsi'n Dxiohs; ya zi'chi za la'h bwiinn nin ayi gudoo' chin gudihdxyi Dxiohs la'h ba, nnah la'hza ba naa ziga tuhbi bwiinn nin gudoo' loh Jesucristu laasii guzi' Dxiohs la'h ba. ²³Jesucristu naa nin guzi' la'htu cun llarihn Ñi'h ni'chin ayi gusaan' tu guinabwa' ra' bwiinn la'htu tin zi'chi gaca guunn tu xtsi'n Dxiohs. ²⁴Pwihsí zi'chi, bwitsi lasaa' ra'n; gulchezah cun ziga naa tu chin gudihdxyi Dxiohs la'htu. ²⁵Ya ziga xcweenta ra' bwiinn ra' nin nagahdxi guchinaa, ayi xi

guelrnabwa' bani'hi Jesucristu na'h para la'h ra' ba; sola gulii Dxiohs na'h tin gulu'yilhn xchi'dxyi Ñi'h. Na'h rñi'n loh ra' ba laasii pur nin na'nnahn xchi'dxyi Dxiohs, per rahcanee za Ñi'h na'h. ²⁶Ru'nnahn lligaaba bwen gahca nabahan ra' ndxi'hw ziga ayi guchinaa ra' ba, laasii pur xcweenta ra' chieempa ra' nagahn duxa nin zeezah cayuu' loh guidxyiyuh rii!. ²⁷Sidela yi'h bachinaa lu'h ayi taa'ha lu'h che'hla lu'h, per sidela nagahdxi guchinaa lu'h ayi guunn lu'h pur chi'hyi lu'h xa guchinaa lu'h, ²⁸per sidela yi'h za guchinaa lu'h ayi xi duhlda rgu'tii lu'h; ya sidela la'h tuhbi dxap'a ruchinaa za bi ayi za xi duhlda rgu'tii bi, per ya ziga bwiinn ra' nin ruchinaa nee gahpa ra' ba dxixi'hw loh guelnabahan rii!, ni'chin na'h rñi'n loh tu ayi guchinaa tu tin ayi xclaa'dzihniidxi tu trabajw.

²⁹Bwiitsi lasaal' ra'n, nin xclaa'dzihni guiñi'n loh tu naa dee' ra!. Zallia'yi'hn nin guibahan nu'h loh guidxyiyuh rii!, ni'chi ziga nin bachinaa ra' ayi guunn ra' ba lligaaba xteenn si guelruchinaa, tin gaca guunn ra' ba xtsi'n Dxiohs. ³⁰Nin cayu'n ra', gulgui'hnn ziga zi nin ayi cayu'n; nin nuu lehgra ra' guunn ra' ba ziga zi nin ayi nuu lehgra; ya nin rzi' ra' guunn ra' ba ziga zi ayi naa xteenn ra' ba nin riizi' ra' ba. ³¹Ziga nin rahpa ra' xica cohsa ra' loh guidxyiyuh rii!, guunn ra' ba ziga zi nin ayi xi nahpa tii!, laasii guidxyiyuh rii' ziñihchilohon.

³²Na'h xclaa'dzihni ayi xi guelrzaa' chu tu. Ziga tuhbi bwiinn nin

nagahdxi guchinaa, mahzi riuu' ra' ba lligaaba xcweenta xtsi'n Dxiohs, nee raguu' nasaa ra' za ba sto' Dxiohs, ³³per chin ya bachinaa ra' ba, mahzi riuu' ra' ba lligaaba xcweenta ra' cohsa guidxyiyuh tin zi'chi raguu' nasaa ra' ga'h ba sto' xcunna'h ra' ba. ³⁴Zi'chi za la'h gunna'h nin nagahdxi guchinaa riuu' za ba lligaaba xcweenta si Dxiohs tin gaca ba tuhbi gunna'h nin guunsi xtsi'n Dxiohs gaduhbi sto' ba; per ya ziga gunna'h nin ba bachinaa riuu' za ba xcweenta cohsa guidxyiyuh nee tin rusiahxi za ba la'h che'hla ba.

³⁵Rñi'n dxyi'dxyi ra' rii' loh tu per ayi naan para gaca ziahan nin guunn tu; sola naan guelnaza'ca para la'htu nee tin guibahan naya tu nez loh Dxiohs tin loh si Ñi'h chuu tu guunn tu dzi'n.

³⁶Per sidela chyulla tuhbi daada ruhnn ba lligaaba ayi rga'ha ziga nin ayi rzi'guehlda ba guchinaa llii'n dxap'a ba laasii zeeyu'xa bi, nicala guza'loh xigaaba ba guunn ban, nee ayi naan duhlda para la'h ba, ³⁷per ya sidela chyulla stuhbi daada guiñi' sto' ba ayi nahpa guunn ba zi'chi, zuu guza'loh xigaaba ba bwen gahca ni'chi naa xigaaba ba. ³⁸Per ziga daada ra'za nin rudi'hi llii'ndxa'pa ñi'h tin ruchinaa bi, bwengahcaza cayuhnn ba; per bwiinn nin ayi za rudi'hi llii'ndxa'pa ñi'h para guchinaa bi bwiinn chi cayuhnn ba mahzi ru bwen.

³⁹Tuhbi gunna'h nin bachinaa nahpa guibahannee ba che'hla ba gaduhbi nin nabahan che'hla ba, per sidela la'h che'hla ba rahchi ya

dxia'han ba viuhda, chi'chi zahca guchinaa ba cun cuun chi'h zi ndxi'hw nin xclaa'dzi ba, todesque naa ndxi'hw chi tuhbi bwiinn nin riachii za sto' ū'i'h xchi'dxyi Dxiohs.⁴⁰ Per mahzi za bwen sidela la'h ba ayi guchinaa ba, pwihsii squii' naa xigaa'bahn na'h, nee na'h rahcabwa'n nuu Spíritu Saantu Dxiohs sto'n.

**Guelwahw nin rdii'dxi
guhn loh ra' figuhra ra'**

8 Rñi'n loh tu xcweenta
guelwahw nin rudi'hi guhn ra'
bwiinn loh dxaan ra'. Gulii Dxiohs
garaa ra' nu'h tin nahpa nu'h
guelnaann xcweenta ra' cohsha ra'
ca, per guelnaann ruhnn ruchioo'
la'hnu'h loh ra' cohsha nin naa lliaa'
zi ra' gaduhbi nin la'h guelnadzii'hi
lasaa' ruchioo' la'hnu'h loh nin
rahcanee lasaa'ru ra' nu'h.² Sidela
chuulla ruhnn lligaaba naann ba
xiilla, rusagui'hi si ba lasto' gahca
ba laasii caya'dxi ru gacabwa' ba
ziga nin nahpa gacabwa'tii' ba.³ Per
sidela chyuulla tuhbi bwiinn ruca'h
sto' ba la'h Dxiohs, Dxiohs ya
nu'nbwa' ū'i'h la'h bwiinn chi.

⁴ Ni'lchin ziga guelwahw nin
ruti'dxi guhn ra' bwiinn loh
ra' figuhra xteenn dxaan yuh
ra', pwihsii naannloh nu'h ziga
dxaan ra' ayi xi guilasahca ra'n
loh guidxyiyuh, laasii ayi ziahan
Dxiohs sino que tuhbi dxi'h
Dxiohs nin nuu nez dxibaa' naa
Daada.⁵ Pwihsii nicala nuu nin
rñi' ra' bwiinn naa ra' dxiohsa nez
llaa'ndxibaa' o loh guidxyiyuh
ya zi'chi gahca za pur lligaaba
chi rñi' bwiinn nuu ra' ziahan ra'

dxiohsa cun ziahan ra' za lahma
ra' nin rnabwa' ra',⁶ per la'h ra'
nu'h naann nu'h nuu tuhbi dxi'h
Dxiohs nin naa Daada; la'h Daada
Dxiohs nin bwi'hnn cha'yi garaa
ti' ra' cohsha, ya la'hnu'h nabahan
nu'h pur la'h ū'i'h. Nuu za tuhbi
dxi'h Daada nin rnabwa' loh ra'
nu'h nin laa Jesucristu. Pwihsii pur
xquelrnabwa' ū'i'h guhca cha'yi
garaa ra' cohsha ra', nee pur la'h za
Ni'h nabahan ra' nu'h.

⁷ Per ayi garaa ra' dxi'h bwiinn
naann ra' ba cweenta ra' rii'. Nuu
ra' ba ya bia'h ra' ba ayi raann
ra' ba dxaan, rahw gahca ra' ba
cohsha ra' nin rbwihi'ra' loh dxaan ra'
laasii nacahyi ru naa loh xigaaba
ra' ba, ya ruxi'n guelnacahyi chi
loh xigaaba ra' ba ni'lchin raann ra'
ba dxaan ra'.⁸ Pwihsii ayi xcweenta
dxi'h nin rida'w nu'h guunn Dxiohs
guibahan za'ca ru nu'h nez loh ū'i'h;
ayi nasto' dxi'h tu mahzi ru bwen
gaca nu'h pur nin guida'w nu'h, o
pur ayi guida'w ra' nu'h.⁹ Per nin
guunn tu gulguia'ha xcweenta
guelnasaa nin nahpa tu tin ayi
gacan nin gusiaaba loh duhlda
la'h ra' bwiinn ra' nin gullia'y'i'hn
nuu guelriachii sto' xteenn Dxiohs
la'n lasto' ū'i'h.¹⁰ Pwihsii sidela la'h
tuhbi bwiinn nin nagahdxi chechii
za'ca sto' ba xchi'dxyi Dxiohs, nee
gwa'ha cayahw lu'h guelwahw nin
guzuuh loh ra' dxaan ra', nee naa
lu'h tuhbi bwiinn nin riachii sto'
ū'i'h xchi'dxyi Dxiohs pwihsii bwiinn
nin gue'du guzo'baloh ruca'dxiahga
xchi'dxyi Dxiohs ayi guchiipasto' ba
zahw za ba cohsha ra' nin gudii'dxi
guhn loh ra' dxaan ra', ya zi'chi
zuhnn lu'h ziaaba ba loh duhlda.

11 Ya zi'chi yi'h, pur nin nahpa lu'h guelnaann cayuhnn lu'h para zeena'zu bwihtsi lu'h nin gulliaa' nuu guelriachii sto' xteenn Dxiohs sto' ñi'h loh nacahyi, nee neezaa para la'h ba guhchi Jesucristu loh cruhzi. **12** Pwihs i ziga ruhnn lu'h riaaba bwihtsi lu'h loh duhlda ziga ruhnn chiohpa lu'h loh xigaaba ba ziga nagahdxi chechii za'ca sto' ba xchi'dxyi Dxiohs, pwihs i la'htu cayahpa tu duhlda nez loh Jesucristu. **13** Pwihs i ni'chin, sidela na'h gu'nnaahn dxiaaba bwi'tsihn loh duhlda pur xcweenta nin raawuhn, mahzi bwen ru na'h ayi gaawuhn stuhbi guelwahw nin guunn dxiaaba bwi'tsihn loh duhlda.

Ziga naa xcweenta tuhbi pooxtla

9 Pwihs i ziga na'h na'pahn derehchu xteenn tuhbi pooxtla, pwihs i bwa'haloon la'h Jesuhs nin naa Daada loh nu'h, ya la'h za tu naa tu ziga tuhbi cweenta nin ruluu'yi xa naa xtsi'na'hn loh dzi'n xteenn Dxiohs, **2** per pweda nuu ra' za nin ayi nu'nbwa' na'h naan ziga tuhbi pooxtla; per la'htu ba biu'nbwa' za'ca tu na'h naan tuhbi pooxtla laasii naa tu tuhbi bwiinn ra' nin gwachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu nin balu'yi'hn la'htu, ya ni'chin guchii naan tuhbi pooxtla.

3 Dee' ra' naa xchi'dxyi'hn para la'h ra' bwiinn ra' nin ruluu'yi xcwihih na'h. Na'pahn derehchu; ayi nnesto'dxi'h tu ayi na'pañin. **4** Ni'chin, sidela guiclaa'dzihni, na'pahn derehchu guica'hahn garaa nin guni'hi tu gaawuhn cun

gueezahn nin chi'h zi nin guni'hi tu na'h para guee'hehn, **5** nee zahca za ga'pahn tuhbi che'hla'hn nin gwachii sto' za ñi'h xchi'dxyi Dxiohs tin sa'neezahn ba la'h gahca ziga ruhn ra' garaa snuhn ra' pooxtla, cun neezaa ra' nin naa ra' bwihtsi Daada Jesucristu nee cun neezaa Pehdru. **6** O ñta ruhnn chi'h tu lligaaba na'h dxi'h cun Bernabeh ayi nuu cweeza guidi'hnn nu dзи'n tin galuu'yi nu xchi'dxyi Dxiohs si? **7** ñChyu ni'ca gazo'ba nu'h gaca tuhbi suldahdu nee chiilli ba la'h gahca ba nin gahw ba?, o ñchyu ni'ca guunn biñih yahga uhva ra' nee ayi gahw ba ñinahxi nin rcah loh ra'n?, o ñchyu ni'ca gaapaa ra' nuhn chihva nee ayi guee ba lehchi chin rlli'h ra' ma? **8** Nee ayi guunn tu lligaaba cun xigaabaga'cahn cañi'n dxyi'dxyi ra' rii' loh tu, sino que nee loh xlehyi guehtu Moisehs caa dxyi'dxyi xcweenta ra' cohsa ra' rii'. **9** Pwihs i caa za loh dxihtsi lehyi xteenn guehtu Moisehs squii': "Ayi cuu lu'h dxihxi llii' guun chin cadxihchi ma trihgu." Pwihs i dxyi'dxyi ra' rii' ayi guñi' dxi'h Ñi'hn pur guun, pur nin nuu Ñi'hn lligaaba pur la'h ma, **10** sino que naan para xquel naza'ca za nu'h. Lehyi rii' gucahan loh dxihtsi tin gacaneen la'hnu'h, laasii ziga bwiinn nin raa'n loh yuh cun nin rusia trihgu cabweeza ra' dee' ra' tin gudi'hi guxta sto' ra' ba xli'hn ra' ba. **11** La'htu naa tu ziga zi tuhbi loh yuh hasta bachibahchi nu biñih laasii baluu'yi nu xchi'dxyi Dxiohs la'htu. ñTa ruhnn chi'h tu lligaaba dzi'n roo gacanee tu la'hnu cun xixteenn tu? **12** Sidela stuhbi

ra' bwiinn nahpa ra' derehchu rii' xcweenta tu, ¿xi la'haxchi'h la'hnu?

Per nagahdxi chyu guiñi' squii'
loh tu laasii ayi xclaa'dzi nu
gaxi'n nu ziga ayi chechii pa'h
sto' tu xchi'dxyi Dxiohs, ni'chin
nin dxugachipa sto' nu cun
guelrza'cazii ra' nin cadii'dxi nu.

¹³ La'htu naann tu bwiinn ra' nin
ruhnn ra' dzi'n la'n guido' roo'
rahw ra' ba bwe'hla maan ra' nin
rbahchi guhn ra' snuhn bwiinn
ri'chi, ya zi'chi za bwiinn ra' nin
ruhnn dzi'n loh bacu'ga guido'
roo' rahw za ra' ba bwe'hla maan
ra' nin dzi'ba loh bacu'ga chi.

¹⁴ Zi'chi gahca za gunabwa! Daada
Jesucristu loh ra' nin ruluu'yí
ra' xcweenta xchi'dxyi Ñi'h, zuu
guica'ha ra' ba xi gahw ra' ba loh
ra' bwiinn ra' nin chechii sto' ra'
ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. ¹⁵ Per na'h
nagahdxi gu'nnaahn zi'chi, nee ayi
nuu guca'hn dxyi'dxyi ra' rii' loh tu
tin para xi guni'hi za tu na'h; mahzi
ru bwen gachi'hñ tin ayi guzia'tii
tuhbi bwiinn guelnasaa sto'n nin
naa xcweenta dzi'n nin ru'nnaahn
nez loh Dxiohs nin nuu dxiba'!

¹⁶ Para na'h ayi chyu xclaa'dzihñ
guiñi' za'ca pur xcwee'ntahn ziga
gulu'yí'hn xchi'dxyi Dxiohs, laasii
zi'chi nahpa gu'nnaahn, laasii
iprohbi za na'h sidela ayi gulu'yí'hn
xchi'dxyi Dxiohs! ¹⁷ Per sidela na'h
gu'nnañin cun gaduhbi sto'n, nuu
tuhbi cohsa nin guni'hi Dxiohs
na'h; per sidela na'h, nahpa pa'hcaa
gu'nnañin pur naan tuhbi cargu
xte'nnaahn nin bani'hi Dxiohs
na'h, ¿pwihsí xalla guunchi'hñ
ayi gu'nnañin? ¹⁸ ¿Cuun ni'ca nin
guica'hahn? Nin guica'hahn naa

guelnasaa nin gulu'yí'hn xchi'dxyi
Jesucristu la'h ra' bwiinn, per ayi
gahlla'hn nin tuhbi santahba sino
que sola para chezah za'ca ra' ba
loh xchi'dxyi Dxiohs tin ta'h ra' ba
loh duhlda.

¹⁹ Ayi chyu xmooza naan, per
la'h gahca na'h bwi'hnna'hn
lligaaba gaca'hn ziga tuhbi mooza
loh garaati'i bwiinn tin gu'nnaahn
gahn chechii sto' ziahan ra' bwiinn
xchi'dxyi Dxiohs. ²⁰ Chin zu'hn
lahda ra' bwiinn Israel ra' ru'nnaahn
ziga nin ruhnn ra' ba tin gu'nnaahn
gahn chechii sto' ra' ba xchi'dxyi
Dxiohs, nee chin xclaa'dzihñ
guiñi'n loh ra' bwiinn nin nabahan
ra' loh xlehyi guehtu Moisehs,
pwihsí ru'nnaahn ziga ruhnn ra' ba
tin ru'nnaahn gahn chechii sto' ra'
ba xchi'dxyi Dxiohs nicala na'h ayi
nabahanahn loh lehyi chi. ²¹ Pwihsí
para gu'nnaahn gahn la'h ra' za
bwiinn ra' nin ayi nabahan loh
xlehyi guehtu Moisehs, ru'nnaahn
ziga ruhn ra' ba nicala na'h
nabahan pa'caan loh xlehyi Dxiohs
laasii ruzo'badxiaagahn dxyi'dxyi
ra' nin basia'hán Jesucristu. ²² Chin
zu'hn nez loh ra' bwiinn ra' nin
gullia'yí'hn riachii sto' xchi'dxyi
Dxiohs, ru'nnaahn ziga ruhn ra' ba,
tin zi'chi ru'nnaahn gahn riachii
sto' ziahan ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

²³ Ru'nnaahn garaatii' xcweenta
xchi'dxyi Dxiohs nin ruta'h la'h
ra' bwiinn loh duhlda, tin zi'chi
gachica'ha ra' nu'h guelnabahan
nin banaa para tu'pazi xcweenta
ziga riachii sto' ra' nu'h xchi'dxyi
Dxiohs.

²⁴ Pwihsí naannza tu ziga loh
tuhbi lañih chin riah ra' bwiinn

tuhbi carrera sola riuu' nin ruhnn gahn nin mas rullu'n tuhsni ni'chi rca'ha premiu nin rahca ri'chi. Zi'chi za la'htu gulgaahca ziga tuhbi bwiinn nin ruhnn gahn, tin guica'ha za tu tuhbi premiu nin gudi'hi Dxiohs la'h ra' xpiinn Ni'h.²⁵ Garaa ra' bwiinn ra' nin riah ra' loh tuhbi carrera raphaeladaa ra' ba tiixi ra' ba tin zi'chi rahpa tiixi ra' ba jweersi roo', ya la'h ra' ba ruhnn ra' ba gahn tuhbi nin naa ziga tuhbi cohsa nin rñihchiloh; per la'h ra' nu'h rallu'n ra' nu'h tin guni'hi Dxiohs guelnabahan nin ayi fiichilohtii' la'h ra' nu'h.²⁶ Per na'h ayi cagallu'na'h ziga zi tuhbi nin ayi gaann ca nehza chee, ayi cadxihldxihn ziga zi nugaca'hn puñehta loh bwih zi,²⁷ sino que na'h rusa'caziin la'h ti'xhn nee ru'nnahn pur guzo'badxiahgan ziga naa xigaa'bahn, nee ziga xclaa'dzi za Dxiohs gaca, tin yaque na'h ba balu'y'i'h xchi'dxyi Dxiohs la'h ziahan ra' bwiinn ayi gusia'han xtuhyi ti'xhn na'h.

**Duhlda nin basie'wbacaala
yihca ra' bwiinn Israel**

10 Bwiitsi ra'n, ayi xclaa'dzihndxi'a'lda sto' tu xcweenta ziga guzahca ra' guehtu xtaada guldoor' ra' nu'h; guzah ra' ba xpacaala tuhbi xcahyi, cun gudii'dxi garaa ra' ba galaayi ñihsado' xñaa. ²Pwihsa xcweenta ziga guzah ra' ba xpacaala xcahyi nee cun ziga gudii'dxi ra' ba nez galaayi ñihsado' xñaa, ni'chi guhca tuhbi guelrohbañhsa para la'h ra' ba laasii gwah na'hla ra' ba guehtu Moisehs. ³Zi'chi gahca za garaa ra'

ba naa nin gudahw tuhbiloh chi'h zi guelwahw nin bateta Dxiohs nez llaa'ndxibaa!. ⁴Zi'chi gahca za garaa ra' ba gwaa' ra' ba ñihsa tiixi dxiah roo' laasii ayi ñihsa ñee' ra' ba, per Spíritu Crixtu guzahnee ra' ba nez chi'h zi guca'nzaa ra' ba nez loh dahan desiertu, ya ni'chin pur xquelrnabwa' Ni'h biria'h ñihsa tiixi dxiah roo' chi nin naa zigazi tiixi Ni'h. ⁵Per ya ziga guyuu' llahn sto' Dxiohs xcweenta ziahan ra' ba, ni'chin ziahan ra' ba guhchi nez loh dahan desiertu.

⁶Garaa ra' dxyi'dxyi ra' ca naa ziga tuhbi guelruu'yidxyi'dxyi loh ra' nu'h, tin ayi sa'bi sto' ra' nu'h guidii'hnn nu'h la'hgahca duhlda nin bwi'hnn ra' xtaada guldoor' ra' nu. ⁷Pwihsa ni'chin la'htu ayi gaann tu dxaan ra' ziga bwi'hnn nuhn ra' ba ziga rñi'l loh Xchihtsi Dxiohs xcweenta ra' ba: "Bwiinn ra' guzohba ra' ba tin gudahw ra' ba nee gwaa' ra' ba, ya seguihdu guza'loh riidzihta ra' ba." ⁸Nee ayi za guunn xtu'h tu stuhbi gunna'h nin ayi naa che'hla tu, ziga bwi'hnn ra' ba. Ya pur xcweenta ra' ba rii' ni'chin nin guhchi galdbi chohnnaa mihiyi ra' ba tuhbi dxii'h dxyih. ⁹Nee ayi za chyu gudi'hi llahn la'h Dxiohs cun xtuhlda ra' nu'h ziga bwi'hnn nuhn ra' bwiinn ra' chi, chin guda'wyaa' bwe'lda la'h ra' ba ya guhchi ra' ba. ¹⁰Nin ayi za xi guini'nah tu pur la'h Dxiohs, ziga bwi'hnn nuhn ra' ba, ni'chin baxe'hla Dxiohs aanjla xteenn guelguhchi gudxiinntii' ziahan ra' ba.

¹¹Garaa ra' cohsa ra' rii' guzahca ra' guehtu xtaada guldoor' ra' nu,

ni'chin bia'hanan loh Dxihsti ziga tuhbi jeemplu tin gaca nasiin ra' nu'h ayi chyu guunn cweenta ziga bwi'hnn ra' ba, tin ayi guina'zu ra' cohsa ra' chi la'hnu'h loh dxyih ra' rii!. ¹²Ni'chin chyu chi'h zi nin ruhnn lligaaba nabahan za'ca ni'chi nez loh Dxiohs, gaapa ni'chi cwidadu tin ayi dxiaaba ni'chi loh duhlda. ¹³Pwihsí ziga guelrza'cázii ra' nin nugati'dxiloh tu naan la'hgahca guelrza'cázii nin cagati'dxiloh ra' la garaa ra' lasaa' tu loh Jesucristu. Per ayi cwe'he sto' Dxiohs la'h tu nee ayi za gusaa'n Ñi'h sacazii ru tu loh nin zahca guunn tu waanta, tin loh ra' guelrza'cázii nin dxie'dxiahlda ra' guunn Ñi'h cumpahñu la'htu xa ta'h tu loh ra' guelrza'cázii ra' chi.

¹⁴Ni'chin nin rñi'n loh tu bwiitsi ra'n, ayiru gaann tu dxaan yuh ra'. ¹⁵Rñi'n loh tu ziga zi loh tuhbi bwiinn nasiin; gulgacha'ga lasaa' xigaaba tu xcweenta dxyi'dxyi nin rñi'n loh tu; ¹⁶chin riida'w nu'h xchih xteenn Daada Jesucristu, xchih chi naan tuhbi sehn nabahannee nu'h la'h Daada Jesucristu. Cun chin rachidwaa nu'h vihnnu nin nuu la'n copa guhcataa'yí, rñi'l la'n lasto' nu'h gudxihlli Daada Jesucristu xcweenta xtuhlda nu'h loh cruhzi cun llarihn Ñi'h. Ni'chin chin riida'w ra' nu'h pahn, rza'loh ziga naa xcweenta nu'h, naa nu'h tuhsí loh tiixi Ñi'h nin batidxi Ñi'h gucah loh cruhzi xcweenta ra' nu'h. ¹⁷Nicala ziahan naa nu'h per naa ra' nu'h ziga tuhsí tiixi laasii garaa nu'h riida'w nu'h tuhsí pahn chin riida'w nu'h xchih pascu xteenn Daada Jesucristu.

¹⁸¡Gulgua'ha xa ruhn ra' bwiinn Israel ra'! Rahw ra' ba xpwe'hla ra' guidxa'h ra' nin rudi'hi guhn ra' ba nez loh Dxiohs loh bacu'ga la'n guido' roo', ya garaa ra' bwiinn nin ca'ha costumbre ra' rii' naa ra' ba tuhsí cun la'h ra' ba. ¹⁹Ayi cañi'n lasahca ra' ziga dxaan yuh ra', o lasahca ra' bwe'hla ra' nin rdzii'ba ra' loh dxaan yuh que ziga xiilla stuhbi clahsa bwe'hla ra'. ²⁰Nin rñi'n naa xcweenta ziga bwiinn ra' nin ayi nu'nbwa' la'h Dxiohs laasii cohsa ra' nin rudi'hi guhn ra' ba loh dxaan yuh ra' ayi cayuhn ra' ban loh dxaan yuh si sino que nee loh bwiinndxaaa, ya na'h ayi xclaa'dzihñ guidxa'ga tu loh ra' bwiinn nin rudi'hi guhn nez loh bwiinndxaaa. ²¹Ayi nuu guee tu nin nuu la'n xcohpa Daada Jesucristu nin rusiaa lasto' nu'h loh duhlda nee cun neega'h cohpa nin rudi'hi ra' ba loh bwiinndxaaa; nee ayi za nu gahw ra' za nu'h xchih xteenn Daada Jesucristu sidela neega'h guida'w za nu'h xchih nin rudi'hi ra' ba loh bwiinndxaaa, ²²o ñta xclaa'dzi nu'h gachyi'chi nu'h la'h Daada Jesucristu? ¿Gu mahzi guelrnabwa' ru nadxiaapa nu'h que la'h Ñi'h?

Xnehza gulgui'hnn tin zi'chi guiñi' za'ca bwiinn lah Dxiohs

²³Guchii ca, zahca guidi'hnn nu'h xi chi'h zi nin xclaa'dzi nu'h, per ayi garaa ra' dxil'hnaa ra'n cohsa ra' nin rallu'yi para la'h ra' nu'h. Per nuu ra' nin ayi gacanee gachioo' ra' nu'h loh guelriachii sto' xteenn Dxiohs. ²⁴Ayi guunn tu lligaaba chi'hyi tu xquelnaz'aca

gahca tu; mahzi bwen gulchi'hyi xquelnaza'ca bwiinn lasaa' tu.

²⁵Gulgahw xi chi'h zi bwe'hla ra' nin rdoo' loh dxiaa' sinque ayi guinaabadxyi'dxyi tu canehza ze'en tin ayi zi'chi nagah guina'zu llahn loh xigaaba tu, ²⁶laasii loh Xchihtsi Dxiohs caa dxyi'dxyi ra' rii: "Guidxyiyuh, cun garaa ra' nin nuu ra' lohon, naa xteenn Dxiohs."

²⁷Per sidela la'h tuhbi ziga bwiinn nin ayi riachii sto' fi'i'h xchi'dxyi Dxiohs razi'laa'dzi ba yi'h tuhbi guelwahw, nee guini'i sto' lu'h chenee lu'h ba, cun gudahw sinque ayi guinaabadxyi'dxyi lu'h tin ayi gaca chiohpa loh xigaaba lu'h.

²⁸Per sidela chyulla nnaa loh lu'h: "Bwe'hla rii' nin gudzii'ba loh dxaan ra' ziga guhn", pwihsi ayi gahw lu'h, tin ayi pur ni'chi guñihchi bwiinn nin guñi' zi'chi, nee tin ayi za gaca chiohpa loh xigaaba chyu chi'h zi. ²⁹Cañi'n xcweenta ziga naa xigaaba stuhbi bwiinn chi, ayi xcweenta dxi'h lu'h. Per ziuu' tuhbi nin guinaabadxyi'dxyi: "¿Xixnaa zohbapa'caa loh stuhbi bwiinn na'h pur nin rahca chiohpa xigaaba ba xcweenta nin ru'nnahn? ³⁰Nee sidela na'h rudi'hihn guelzuxchiilli nez loh Dxiohs pur xcweenta guelwahw nin raawuhn, ¿xixnaa chi'h rñi'yah ra' bwiinn na'h pur nin raawuhn?" ³¹Pwihsi ni'chin sidela la'htu rahw tu o ree' tu ziga xilla guelwahw ra', o ruhnn tu xilla stuhbi cohsa, gulgui'hnnan para gaca lasahca lah Dxiohs,

³²nee ayi za guche'h tu nin la'h ra' bwiinn Israel ra', nee nin la'h ra' za bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel, nee nin la'h ra'

za bwiinn nin naa ra' xpwiinn xquido' Dxiohs. ³³Na'h ziga naa za xigaa'bahn, rdx'i'hyihh tal ziga dxiu' sto' bwiinn; ayi cadxi'hyi dxi'hn xcweenta xquelnaza'ca'hn sino que cadxi'hyihh xquelnaza'ca'ra' ziahán duxa ra' bwiinn, tin ta'h ra' ba loh duhlda pur nin gwachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

11 Gulgui'hnn ziga nin ru'nnahn laasii na'h ru'nnahn ziga naa xcweenta Jesucristu.

Xcweenta ziga nahpa guunn ra' gunna'h la'n xquido' Dxiohs

²Bwiitsi ra'n, riahxi lasto'n pur la'htu laasii guillii-guillii riagannahsto' tu na'h nee zeezahnee za tu dxyi'dxyi ra' nin balu'yi'hn la'htu, ³per xclaa'dzihh gacabwa' tu la'h Crixtu naa nin rnabwa' la'h ra' cada tuhbigah ra' ndxi'hw, ya ndxi'hw naa nin rnabwa' la'h gunna'h ziga rnabwa' Dxiohs la'h Crixtu. ⁴Ni'chin garaa ra' ndxi'hw ra' nin rñi' xchi'dxyi Dxiohs o ziga chin rbwiidxyi-rnaaba ra' ba loh Dxiohs nahpa guunn ban llihgayihca ba; sinoon zuzi'xtuhyyi ra' ba la'h Crixtu nin rnabwa' la'h ra' ba. ⁵Per ya ziga garaa ra' gunna'h ra' nin rbwiidxyi-rnaaba loh Dxiohs o rñi' ba xchi'dxyi Dxiohs loh stuhbi bwiinn nee llihgayihca gunna'h chi cagasia'han xtuhyi ba la'h nin rnabwa' la'h ba, laasii naa ba ziga zi tuhbi gunna'h nin bigah yihca ñi'h. ⁶Ya sidela la'h tuhbi gunna'h ayi gudzii'ba ba xpaayii ba yihca ba mejor guigah yihca ba; ya sidela gatuhyi loh gunna'h

pur nin guigah yihca ba, pwihsí mejor gudzii'ba xpaayii ba yihca ba. ⁷Ya ziga ndxi'hw ra' ayi nuu guzo'ba ba llumbrehyi yihca ba o xilla stuhbi cohsa, laasii ndxi'hw naa xtuhxa Dxiohs cun lla'ñih xteenn Ñi'h, ya gunna'h ra' naa ziga lla'ñih xteenn ra' ndxi'hw. ⁸Pwihsí chin gulahchixchih Dxiohs la'h ndxi'hw ayi biinloh ndxi'hw tihxi gunna'h sino que gunna'h biinloh tihxi ndxi'hw. ⁹Gunna'h biinloh pur la'h ndxi'hw, per ayi ndxi'hw dxi'h pur xcweenta gunna'h. ¹⁰Ni'chin nahpa dxie'w yihca gunna'h la'n guido' ziga tuhbi sehn xteenn xquelrnabwa' xteenn ndxi'hw pur xcweenta aanjla ra'. ¹¹Per nez loh Dxiohs, nin ndxi'hw nee nin gunna'h za ayi nuu guibahan xtuhbi ra' ba. ¹²Pwihsí sidela la'h gunna'h biinloh tihxi ndxi'hw, zi'chi za nnah la'h gunna'h naa nin ruzuh la'h tuhbi ndxi'hw guidxyiyuh per tuhbi dxi'h Dxiohs ruhnncha'yí la'h ra' bwiinn.

¹³Pwihsí la'h gahca tu, *¿xa rwa'ha tu sidela naa bwen chin cwiidxyi-guinaaba tuhbi gunna'h Dxiohs, nee ayi tsiba baayii yihca ra' ba?* ¹⁴Pwihsí la'h ra' nu'h nin naa ra' nu'h bwiinn ndxi'hw ra' la'h gahca nu'h rudi'hi xtuhyi loh ra' nu'h ziga chioo duxa dxyichihca ra' nu'h. ¹⁵Ya ziga gunna'h ra' riahxi ra' ba naa yihca ra' ba ziga nu'hla dxyichihca ra' ba laasii zi'chi guca'ha ra' ba naa yihca ra' ba tin rusie'wun yihca ra' ba, ¹⁶per sidela chyulla xclaa'dzi childxinee dxyi'dxyi la'h nu cun xcweenta ra' dxyi'dxyi ra' nin cañi'n loh tu, nahpa gacabwa' ba nin la'h nu'h

nee nin la'h ra' ba cun nin la'h ra' za xpiinn guido' Dxiohs ayi chyu nu'nbwa' stuhbi costumbre.

Xcweenta ziga ruxi'n ra' ba loh xchih xteenn Daada Jesucristu

¹⁷Per ya loh dxyi'dxyi ra' rii' nin cagaca'hn loh tu, ayi ru xi guelnasaas cañi'n loh tu, laasii chin radiaa'ha tu la'n xquido' Dxiohs, xlawa'a'ha guunn tu nin naa bwen, sola rutahla tu dzi'l dxaaba ra', ¹⁸laasii ziga mweer puntu nin naa xcweenta tu, biin dxiaagahn ziga chin radiaa'ha tu la'n guido', rlaa'ha tu loh lasaa' tu rahca tu chiohpa cwa'ha; nee riachii sto'n cayahca squii!. ¹⁹Per na'nnahn nahpa gaca zi'ca tin gacabwa' tu chyu ni'ca ra' nin ruca'hpa' sto' ra' ñi'h la'h Dxiohs, chyu ni'ca ra' pa'h lasahca ru loh xtsi'n Dxiohs. ²⁰Ni'chin chin radiaa'ha tu o radxa'ga lasaa' tu, ayi nuu cwihi tu loh mweella nin rii' guelwahw xchih xteenn Daada Jesucristu, ²¹laasii chin la'h xchih gurih loh mweella, chi'chi tuhbigah ra' bwiinn rusiooba ra' ba rca'ha ra' ba xi rahw ra' ba. Gaduhbi nin riigah nuhn ra' nin cachia'han pur nin gue'du gahw ra' ba, ya snuhn ra' ba ya gudahwxat'a ra' ba hasta guzuhdzi ra' ba. ²²*¿Tayi yihdzi tu gahw tu nee guee za tu? o ¿xi naa cabwe'he sto' tu xquido' Dxiohs, ni'chin nin rusia'han xtuhyi tu bwiinn nin ayi xi nahpatii?* *¿Xi ni'ca guini'n loh tu nnah?* *¿Gu guini'za'ca'hn loh tu xcweenta nin ruhnn tu?* *iGurñah loh tu guini'za'ca'hn loh tu!*

Xchih xteenn Daada Jesucristu

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

²³Baluu'yi Daada Jesucristu na'h la'hgahca nin balu'yi'hn loh

tu xcweenta ziga bwi'hnn Ñi'h guxiin nin gudahwnee Ñi'h la'h ra' xpwiinn Ñi'h tuhbi xchih xteenn pascu, guxiin nin gudoo' Ñi'h, chin guca'ha Ñi'h pahn,²⁴ ya chin guya'loh badi'hi Ñi'h guelzuxchiilli loh Dxiohs, chi'chi gudxi'i'zi Ñi'h pahn chi ya rahbi Ñi'h: "Gulgahw; dee' naa ziga ti'xihn nin guti'dxi'hn loh guelguhchi xcweenta tu. Squii' guunn tu tin dxiaganna sto' tu na'h."²⁵ Zi'chi gahca za bwi'hnn Ñi'h cohpa vihnu chin guluhlla gudahw ra' ba, chi'chi rahbi Ñi'h loh ra' xpwiinn Ñi'h: "Nin nuu la'n cohpa rii' naa ziga rihn nin nuu ti'xihn nin guixi'hn chin chiinn ra' ba na'h, tin zi'chi gacan tuhbi dxyi'dxyi cuubi nin gusia'han Dxiohs loh ra' bwiinn ra' nin bagulii Ñi'h naa xpwiinn Ñi'h. Pwihsi squii' za guunn tu tin dxiagannasto' tu na'h."²⁶ Chin gahw tu pahn chi nee chin guee tu nin nuu la'n cohpa chi, cayuhnn tu cagaluu'yi tu nin bwi'hnn Jesucristu chin gudxihlli Ñi'h xcweenta ra' xtuhlda ra' nu'h loh cruhzi; pwihsi gulchezahnee xcweenta Ñi'h hastayi la'n dxyih nin dxi' Ñi'h stuhbi.

Xcweenta ziga naa xnehza ziga gaca xchih xteenn Jesucristu

²⁷ Ni'chin nin rñi'n loh tu, chyu chi'hi zì tuhbi tu nin rahw pahn nee nin ree' za cohpa nin naa xchih xteenn Daada Jesucristu, sidela ayi ruzo'badxiahga tu xchi'dxyi Dxiohs, nahpa tu duhlda; naa tu ziga zi tuhbi gahca ra' bwiinn ra' nin gudxiinn la'h Jesucristu chin billi'hi llarihn Ñi'h.²⁸ Pwihsi la'h gahca

tu gulguia'ha dela ayi xi xtuhlda tu, ya chi'chi gulgahw pahn cun gulguee vihnu nin naa xchih xteenn Daada Jesucristu, laasii ba batidxi cweenta tu xtuhlda tu loh Dxiohs.²⁹ Chyu chi'hi zì bwiinn nin gahw, nin guee loh xchih xteenn Daada Jesucristu, gulca'nna sto' tu xixnaa gahw tu nee guee tu loh xchih xteenn Daada Jesucristu; sinola'n la'h gahca tu guunn tu dxiaaba xquelnnah Dxiohs yihca tu.³⁰ Ni'chin nuu ra' ziahán ra' lasaa' tu nin rahcallu'hu ra', nin ayi ra' jweersi, nee neezaa nuu ra' nin cayahchi.³¹ Per sidela guidxiaapa nu'h cwidahdu pur la'h gahca nu'h, gachinaaba nu'h loh Dxiohs gusiaaca Ñi'h xtuhlda ra' nu'h tin ayi chyu gatiidxiloh guelnah xteenn Dxiohs.³² Per chin ruti'dxi Ñi'h la'hnu'h loh tuhbi guelnah, rusa'cazii Ñi'h la'hnu'h, tin ayi gaca xcweenta nu'h guelguxchisi chin guunn Ñi'h guelguxchisi xcweenta ra' bwiinn guidxyiyuh ra'!

³³ Ni'chin nin rñi'n loh tu bwiitsi ra'n, chin gadiaa'ha tu tin gahw tu loh xchih Jesucristu, gulcweeza lasaa' tu tin tuhsí junta gahw tu.

³⁴ Sidela tuhbi tu rchia'han, nicala gahw ba guehta yihdzi ba, tin zi'chi ayi guunn Dxiohs guelguxchisi la'htu. Ya cweenta nin na'lla'ta ru ra' na'h gwa'han xa gaca cweenta ra' chi chin dxie'ltaguia'han cuun tu.

Guelrnabwa' nin rudi'hi
Spíritu Saantu Dxiohs la'h cada
tuhbigah xpwínn Jesucristu

12 Bwiitsi ra'n, xclaa'dzihh
gacabwa' tu xcweenta

guelrnabwa' nin runi'hi Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'h cada tuhbigah ra' nu'h. ²La'htu bwen-bwen naann tu chin nagahdxi dxiu'nbwa' tu xchi'dxyi Dxiohs, basaa'n tu gwana'hla tu ziga zi nin ayi riin loh ñi'h nez dihtsi ra' dxaan yuh ra' nin ayi rñi!. ³Ni'chin nin xclaa'dzihن gacabwa' tu, nin tuhbi nin rñi!: "iAyi guilasahca Jesucristu!", ayi cañi' ban pur Spíritu Saantu Dxiohs, ya ayi za nin tuhbi nin guiñi!: "Jesuhs naa Daada", sidela ayi naan pur xcweenta Spíritu Saantu.

⁴Ya nuu ziahan guelrnabwa' nin rudi'hi Dxiohs la'h ra' cada tuhbigah ra' bwiinn ra' nin riachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, per tuhsí naa Spíritu Saantu Dxiohs nin ruhnn dzi'n chi la'n lasto' ra' nu'h. ⁵Nuu ziahan foorma ziga chyu guunn xtsi'n Dxiohs, per dzi'n chi naan nez loh gahca tuhsí Daada nin nuu dxibaal, ⁶nee ziahan za foorma nuu ziga guunn lu'h dzi'n ra' rii!, per tuhsí Dxiohs rudi'hi guelrnabwa' ra' rii' la'n lasto' ra' bwiinn. ⁷Tuhbigah ra' bwiinn riinloh guriin-guriin guelrnabwa' xteenn Spíritu Saantu xteenn Dxiohs nin rudi'hi Ñi'h la'h ra' ba, tin para garaa ra' nu'h gacanee ra' ba la'h ra' nu'h. ⁸Ya ziga rudi'hi Spíritu Saantu guelnasiin la'h tuhbi ra' bwiinn, zi'chi za pur la'h gahca Spíritu Saantu radzihن guelnaann loh stuhbi ra' bwiinn. ⁹Zi'chi gahca za pur Spíritu Saantu radzihن rahpa duxa tuhbi ra' bwiinn guelriachii sto', ya snuhn ra' ba radzihن rca'ha ra' ba rusiaaca ra' ba bwiinn ra' nin rahcallu'hu ra', ¹⁰ya snuhn ra' ba

radzihن rca'ha ra' ba ruhnn ra' ba hasta guelmilahgru, ya snuhn ra' ba rca'ha ra' ba para ruluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs o pur cohsa ra' nin ze'yahlida gaca, ya snuhn ra' ba radzihن rca'ha ra' ba guelrnabwa' tin rahca rahcabwa' ra' ba cuun nin naa Spíritu nin naa guchiipa'h nee neezaa cuun nin naa spíritu nin rusagui'hi; nuu ra' ga'h ra' ba rca'ha ra' ba guelrnabwa' tin rñi' ra' ba ziahanloh ra' dxyi'zah ra', nee hasta nuu ra' za nin rca'ha guelrnabwa' tin guiñi' ra' ba loh nu'h xi rñi' bwiinn nin rahca rñi' guriin-guriin dxyi'zah ra' chi. ¹¹Ya garaa ra' dzi'n ra' rii' ruhnn tuhsí Spíritu, Spíritu nin rahcanee ruhn tuhbigah ra' nu'h xtsi'n Ñi'h ziga chi'hi zi nin xclaa'dzi Ñi'h.

Garaa ra' nu'h naa nu'h tuhsí tihxi

¹²Laasii Crixtu naa ziga tuhbi tihxi nin nahpa ziahan taa'ha, pwihsí taa'ha ra' rii' nicala naa ra'n ziahan taa'ha, per naa ra'n tuhsí tihxi, ¹³laasii garaa ra' nu'h cun tuhsí Spíritu gurohbañihsa ra' nu'h loh tuhbi tihxi, nicala la'h ra' bwiinn Israel ra' o nicala la'h ra' za bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra', nicala bwiinn nin gudoo' ra' o nicala za bwiinn ra' nin ayi gudoo' ra', per tuhsí Spíritu Saantu bia'han la'n lasto' ra' nu'h.

¹⁴Laasii tihxi nu'h ayi naan tuhbi taa'ha, sino que ziahan taa'ha.

¹⁵Sidela la'h ñaa' nu'h guiñi'n: "Laasii ayi naan naa tu, pwihsí ayi naan tihxi tu", pwihsí čta pur ni'chi chi'hi ayi naan tuhbi lahta xteenn tihxi? ¹⁶Ya sidela la'h tuhbi dxiahga nu'h guiñi!: "Na'h ayi naan ziga

tuhbi bizloh, ni'chin ayi naan loh tuhsí tihxí", éta pur ni'chi si chi'h ayi naan xteenn tihxí nu'h? ¹⁷ Sidela gaduhbi tihxí ñahca xteenn si tuhbi bizloh, écaalla nez ñizohba chi'h dxiahga tu? Ya sidela xteenn si ga'h za dxiahga ñahca tihxí, écaalla ñuu' chi'h ziga nez ñigoo'ba llíil' tu bwih? ¹⁸ Per nnah la'h Dxiohs ba basia'han Ñi'h la'h ra'n cada la'h ra'n cun lahta ra'n loh tuhbi tihxí ziga chi'h zi bwi'hnn Ñi'h lligaaba. ¹⁹ Sidela garaa ra' taa'ha ra' rii' ñahca ra'n tuhbigah si taa'ha ra', écaalla ñuu' chi'h tihxí? ²⁰ Per ziga nuu' ziahán taa'ha ra' per sola naa ra'n tuhsí tihxí.

²¹ Ziga tuhbi bizloh ayi nuu guíñi'n loh tuhbi naa squii!: "Ayi xi xchi'hna'hn yi'h", nee nin tuhbi cooca yihca ayi nuu guíñi'in loh tuhbi ñaa!: "Ayi xchi'hnnna'hn yi'h", ²²sino que nnah lahta xteenn tihxí nin rrñah gullia'yí'hn jweersi nahpa ra', ni'chi ra' pa'h nin mahzi ra' xchi'hñ; ²³ya la'h ra' lahta xteenn tihxí nu'h nin gullia'yí'hn rachidi'hnn cweenta ra' nu'h, ni'chi ra' nin mahzi ru rachidxiaacu ra' nu'h cun guelnadaa. Ya ziga lahta ra' hasta naa nu'h ndxi'lhw o lahta hasta naa gunna'h nin rudi'hi xtuhyi loh nu'h ni'chi ra' nin mahzi rahpadaa ra' nu'h, ²⁴laasii para la'hnu'h nin mahzi lasahcaru, ayi gapadaa nu'h; per Dxiohs bwi'hnncha'yí' hn xchi'hñ ni'chi nin mahzi gapadaa nu'h. ²⁵Bwi'hnn Ñi'h zi'chi tin ayi ñuu' llahn loh tihxí, tin garaa ra' lahta ra' gacanee lasaa' ra'n. ²⁶Ya sidela la'h tuhbi lahta xteenn tihxí rza'cázii, pwihsí

garaa ra' lahta ra' chi rza'cázii; ya sidela gaca lasahca tuhbi lahta xteenn tihxí, ya garaa ra' lahta xteenn tihxí gaca lasahca.

²⁷Ni'chin garaa nu'h naa nu'h tihxí Crixtu, ya cada tuhbigah ra' nu'h naa tuhbigah lahta xteenn tihxí Ñi'h. ²⁸Pwihsí ya zi'chi Dxiohs bazuh nuu ra' nu'h ziga nahpa nu'h cargu xteenn guido', ziga mweer puntu, pootla ra', chi'chi la'h ra' nin ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs, lwehgu ziga nin rahca ra' mwehsu, ya chi'chi ziga nin ruhnn ra' ga'h guelmilahgru ra', ya chi'chi lwehgu la'h ra' ziga ra' nin rusiaaca la'h ra' bwiinn dxyihdxyi ra', lwehgu la'h ra' nin ruhnn ra' cumpahñu la'h ra' nin xchi'hn gaca cumpahñu, nee cun neezaa nin rahca rñi' ra' guriinguriin ra' dxyi'zah ra'. ²⁹¿Ta garaa chi'h ra' ba naa ra' ba pootla? ¿Ta garaa ra' chi'h ra' ba ruluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs? nee éta garaa ra' chi'h ra' ba naa ra' mwehsu?, o éta garaa ra' ba ruhnn ra' ba guelmilahgru ra'? ³⁰¿Ta garaa ra' ba nahpa ra' ba guelrnabwa' tin dxiaaca ra' bwiinn? ¿Ta garaa tu rahca rñi' tu garaaloh dxyi'zah ra'? Pwihsí guyaa ayi garaa dxi'h tu, ³¹yannah gulgui'hnn pur guica'ha tu loh Dxiohs guelrnabwa' nin naa mahzi ru cha'yi. Per na'h gulu'yi'hn la'h tu tuhbi neziuh za'ca nin mahzi lasahca ru loh garaa ra' ni'ca.

Guelnadzii'hi lasaa'

13 Sidela na'h rñi'n garaaloh ra' dxyi'zah xteenn ra' bwiinn guidxyiyuh cun xchi'dxyi ra' xaanjla Dxiohs, per ayiga'h na'pahn guelnadzii'hi lasaa' cun

stuhbi bwiinn, pwihsí na'h naan ziga zi tuhbi dahnbuhrra o ziga tuhbi platihyi nin za'bi rsiaa' zi rzihdzi. ²Nee sidela na'h rñi'n xchi'dxyi Dxiohs xcweenta ra' cohsa ra' nin gue'du ze'yahlda ra' gaca, o rahcabwa' zahn garaa ra' cohsa naga'tsi xteenn Dxiohs nee cun garaa ra' za guelnasiin xteenn guidxyiyuh, nee na'pazahn guelriachii sto' ziga zahca guiñi'n loh ra' dahan: "Biya'dxu xlugahri lu'h", per ya nin ruhnn ga'h chi'h sidela ayi na'pahn guelnadzii'hi lasaa' cun stuhbi bwiinn, pwihsí ya cun ni'chi ayi chyu naan. ³Nee sidela na'h chi'lzi'hñ garaa ra' xixte'nnahn guica'ha ra' bwiinn ra' nin ayi xi nahpa ra', o hasta gudi'hihn ti'xihn guica'dxih, per ayiga'h na'pahn guelnadzii'hi lasaa' la'n lasto'n, pwihsí lliaa' zi naa xtsi'na'hn.

⁴Bwiinn ra' nin nuu guelnadzii'hi lasaa' sto' ra' ñi'h nahpa ra' ba guelpaseensi, nee naa za ra' ba bwiinn za'ca; ayi rza'bi sto' ra' ba xixteenn lasaa' ra' ba, nee ayi za naa ra' ba bwiinn nayaachi ra'. ⁵Ayi naa ra' ba bwiinn nado'balaadzi, ayi rdx'i'yi ra' ba xcweenta zi ra' ba, ayi naa ra' ba bwiinn llahn, nee ayi za naa ra' ba bwiinn ria'llahn sto' ñi'h. ⁶Ayi riahxi ra' ba pur xcweenta duhlda, sino que riahxi ra' ba xcweenta dxyi'dxyi nin naa guchii ra'. ⁷Nin nahpa guelnadzii'hi lasaa' ni'chi ruhn waanta loh xi chi'h zi ra' cohsa nee riachiiza sto' ba bwen pur xcweenta xi chi'h zi ra' cohsa, nee neezaa zeezahtii' cabweeza ba cun rahca za ruti'dxiloh za ba xi chi'h zi trabahjw.

⁸Guelnadzii'hi lasaa' ayi chuu dxyih nin ñihchilohtii', per zadzihh dxyih ayiru guiñi' bwiinn pur xcweenta cohsa ra' nin gue'du gaca, nee ayiruza chezah guiñi' ra' bwiinn guriin-guriin dxyi'zah, nee ayiru za chuu guelnaann; ziñihchiloh ra'n. ⁹Laasii nnah gullia'yi'hñ rahcabwa' ra' nu'h, nee gullia'yi'hñ xchi'dxyi Dxiohs xcweenta ra' cohsa nin chuu ru gaca rahcabwa' ra' nu'h ni'chi rachiñi' nu'h, ¹⁰per chin dxi' Jesucristu nin nahpa guelnasiin, ya chi'chi ziñihchiloh guelnaann mbah xteenn nu'h.

¹¹Chin guhca'hn biñi'n, guñi'n ziga zi biñi'n, guyuu'zahn ziga zi xigaaba biñi'n; per ya chin ba biin ca zu'hn, gudii'dxi guzah ra' xigaaba xteenn guelbiñi'n nin guyuu'huhn, ¹²laasii nnah rwa'ha nu'h ziga loh tuhbi dxiawahan nacahyi, per chin guibahannee nu'h la'h Dxiohs llaa'ndxibaa' zwa'ha za'ca nu'h ziga chin riidia'ha lasaa' nu'h; yannah la'n nu'nbwa' mas taa'yi'hn, per ya chi'chi zahcabwa'n xa nu'nbwa' Dxiohs na'h. ¹³Pwihsí nnah ria'han xcweenta guelriachii sto' cun xcweenta siguhra dzi'tsi gachica'ha ra' nu'h xereensi nu'h loh Dxiohs cun xcweenta guelnadzii'hi lasaa', pwihsí loh gadxioonna ra' dee' nin lasahca ru naa guelnadzii'hi lasaa'.

Xcweenta ziga guiñi' lu'h dxyi'dxyi ra'

14 Nin naa mweergaloh gulchi'hyi gaapa tu guelnadzii'hi lasaa' la'n lasto' tu, nee gulguinaaba za loh Dxiohs tin

guni'hi za Ñi'h tuhbi xtsi'n Ñi'h guunn tu, ziga guluu'yi tu xchi'dxyi Ñi'h. ²Pwihsí ziga chin rñi' tuhbi bwiinn tuhbi dxyi'dxyi nin ayi chyu bwiinn rahcabwa', cañi' bwiinn chi loh Dxiohs ayi loh dxil'h bwiinn, laasii ayi chyu bwiinn rahcabwa' dxyi'dxyi nin cañi' ba. Dxil'dxyi nin rñi' ba naan pur xcweenta Spíritu Saantu, per naan tuhbi dxyi'dxyi naga'tsi. ³Pwihsí ya ziga bwiinn nin ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs, ruhnn ban tin rgu'gui'w ba sto' bwiinn nin rñi'nee ba xchi'dxyi Dxiohs nee rusia'han nasaa ba sto' za bwiinn nin ruzo'badxiahga xchi'dxyi Dxiohs. ⁴Pwihsí ya ziga chin rñi' tuhbi bwiinn guriincaa ziga tuhbi dxyi'zah nin ayi rahcabwa' bwiinn ra' la'n lasto'si ba cagu'gui'w ba ziga riachii sto' ba xchi'dxyi Dxiohs, ya ziga bwiinn nin ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs cun ziga cweenta ra' nin gue'du gaca ra', bwiinn chi cagu'gui'w ba sto' ra' bwiinn guido' ra' xteenn Dxiohs, tin zi'chi mahziru ria'zi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

⁵Na'h xclaa'dzihnn malaayque garaa tu guiñi' tu guriin-guriin dxyi'zah, per nin mahzi xclaa'dzihnn naa guluu'yi tu xchi'dxyi Dxiohs, laasii mahzi lasahca nin rahca ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs, que nin rahca rñi' guriin-guriin dxyi'zah sidela bwiinn nin rñi' dxyi'dxyi nagahn ra' chi ayi nuu guluu'yi ga'h ba la'h ra' bwiinn xi zee loh nin cañi' ba tin zi'chi mahziru chu'gui'w lasto' ra' ba xcweenta xchi'dxyi Dxiohs. ⁶Pwihsí ni'chin nnah, bwiitsi ra'n, sidela na'h dxie'ltaguia'han cuun tu nee

guiñi'n dxyi'dxyi nin ayi gacabwa' tu, pwihsí ayi xi gallu'ytii' sidela zi'chi gu'nnahn mahzi bwen gu'nnahn guiñi'n loh tu tuhbi dxyi'dxyi nin naa xcweenta Dxiohs, dxyi'dxyi nin guunn Ñi'h tin gacabwa' nu'h, o guni'hi Ñi'h gacabwa' nu'h tuhbi dxyi'dxyi nin naa guchii pa'h, o guni'hi Ñi'h tin galuu'yi nu'h xchi'dxyi Ñi'h, o xiiilla tuhbi guelruluu'yi.

⁷Ziga gazo'ba nu'h, nee gazuu nu'h cweenta rii' ziga tuhbi dxil'ba nin ru'lda bwiinn, o sea ziga tuhbi bidxee o tuhbi harpa; per sidela bwiinn ayi gu'lda za'ca ra' ba dxil'ba ra' rii', cxaalla gacabwa' chi'h nu'h xi ru'lda ra' ba? ⁸Zi'chi za ziga tuhbi loh guerru, sidela la'h trompeta ayi guiñi'in gaduhbi la'ga'htii' para dxihn ra' bwiinn ra' nin rii guehrru, pwihsí nin tuhbi ra' ba ayi cu'guihn para childxi ra' ba. ⁹Pwihsí zi'chi za la'htu sidela ayi guiñi' tu dxyi'zah nin rahcabwa' bwiinn nayaanaya, pwihsí cxa guunn ra' ba para gacabwa' ra' ba xiiñin rñi' lu'h? Pwihsí ziganaa-zigayaaca guiñi' lu'h xchi'dxyi lu'h loh bwiinn cun ayi gacabwa' ba xiñin rñi' lu'h. ¹⁰Pwihsí ziga nuu ziahan dxyi'zah loh guidxyiyuh, nee guchii garaara'n nuu xi ruze'tan, ¹¹ziga sidela na'h ayi gacabwa'n dxyi'zah nin rñi' tuhbi bwiinn loon, naan ziga zi tuhbi bwiinn ziitu nez loh bwiinn nin cañi' loon, ya bwiinn za chi naa ba zigazizaa tuhbi bwiinn ziitu para na'h. ¹²Ni'chin la'htu nin xclaa'dzi ra' guica'ha guelrnabwa' xteenn Spíritu Saantu, gulgui'hn para guica'ha tu nin gallu'yi nin guunn

para cu'gui'wru ra' guelriachii sto' lasto' ra' bwiinn ra' nin naa ra' bwiinn xquido' Dxiohs.

¹³Pwihsí ni'chin ziga la'h tuhbi bwiinn nin rñi' ziga guriincaa dxyi'zah, guinaaba bwiinn chi loh Dxiohs guelrnabwa' xteenn Ñi'h tin gudi'hi Ñi'h xa guluu'yí ba xcweenta cohsa nin cañi' ba cun xchi'dxyi ba. ¹⁴Pwihsí sidela na'h gu'nnahn cwiidxyi-guina'ba'hn loh Dxiohs cun tuhbi dxyi'dxyi dxi'zah nin ayi gacabwa'n, guchiica cabwihdxyi-cana'ba'hn loh Dxiohs cun spíritu'hn, per ya ziga loh xigaa'bahn ayi cayahcabwa'tii'hin. ¹⁵¿Xa ni'ca gu'nnahn pwihsí? Chin cwiidxyi-guina'ba'hn loh Dxiohs cun spíritu, nee cun neezaa cun xigaa'bahn gu'nnañin. Neezaa chin gu'lدا'hn himnu ra' cun xcweenta Spíritu Saantu cun guriin dxi'zah, zi'chiza cun xigaa'bazahn gu'lدا'hn himno ra' nin gacabwa' ra' bwiinn. ¹⁶Laasii sidela yi'h cayuhnn lasahca lu'h la'h Dxiohs cun spíritu zi, ya ziga bwiinn nin nacuubi nugaca'dxiahga ayi gacabwa' ba loh ziga cabwihdxyi-canaaba lu'h loh Dxiohs laasii ayi rahcabwa' ba xiñin rñi' lu'h. ¹⁷Ya ziga rbwihdxyi-rnaaba lu'h, naan bwen duxa, per stuhbi bwiinn ayiga'h rroo' guelriachiisto' sto' ba. ¹⁸Rudi'hihn guelzuxchiilli loh Dxiohs pur nin rahca rñi'n guriin-guriin dxyi'dxyi que loh garaa ra' tu, ¹⁹per nez la'n guido' xclaa'dzihñ guíñi'n ga'yusi dxyi'dxyi nin gacabwa' tu, nin guluu'yí la'htu, que loh tsí'h mihyi dxyi'dxyi nin guíñi'n loh tu cun spíritu xte'nnahn nin ayi chyu tuhbi tu gacabwa'.

²⁰Bwiitsi ra'n, ayi ruhnn tu lligaaba ziga lligaaba nin ruhnn ra' biñi'n, sino que gulgahca ziga biñi'n loh ra' dzi'n dxaaba per gulgahca ziga tuhbi bwiinn nin baniin cazuu loh ra' dzi'n nin naa xnehza. ²¹Squii' caa loh dxichtsi lehyi xteenn guehtu Moisehs xcweenta ziga guñi' Daada Dxiohs loh ba: "Mahzi guíñi'n loh ra' bwiinn cun guriincaa dxyi'dxyi nee cun neezaa xchi'dxyi ra' bwiinn ziitu ra', per nin squii' ayi guzo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi'hn." ²²Ni'chin nin guriin-guriin dxyi'zah naa ziga tuhbi sehn loh ra' bwiinn ra' nin nagahdxi chechii sto' ra' ñi'h xcweenta xchi'dxyi Ñi'h, ayi loh ra' dxi'h ziga bwiinn ra' nin ba gwachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. Per ya ziga guelruluu'yí xteenn xchi'dxyi Dxiohs naan nin ruluu'yiloh xquelrnabwa' Dxiohs para la'h ra' bwiinn nin riachii sto' ra' ñi'h xcweenta xchi'dxyi Dxiohs, ya ayi para la'h ra' dxi'h bwiinn ra' nin ayi riachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. ²³Ziga chin ba radiaa'ha tu guido' cañi' tu guriin-guriin dxyi'dxyi nin ayi chyu bwiinn gacabwa', ya gadzihñ tuhbi bwiinn nin ayi gaann xa naa xcweenta Dxiohs, ziñi' ba nna ba nuu xi zeegadzii'ba yihca tu, ²⁴per sidela garaa tu cañi' dxyi'dxyi nin bani'hi Dxiohs, nee hohra chi chu'tii tuhbi bwiinn nin ayi riachii sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, zahcabwa' bwiinn chi xiñin cañi' tu, nee zudi'hi za ba cweenta nuu xtuhlda ba, ²⁵ya zi'chi ziinloh loh ra' lligaaba nin naga'tsi la'n lasto' ba, chi'chi zusia'chu liihbi ba guzu'nllihbi ba nez loh Dxiohs, nee ziñi' za ba guchii pa'h zuu Dxiohs galaayi tu.

Gulgui'hnn garaatii' xnehza-xnehza

²⁶Pwihsí, bwiitsí ra'n, cweenta rii' naa squii'. Chin radiaa'ha tu, nuu tu nahpa tu salmu ra', o tuhbi xchi'dxyi Dxiohs nin guluu'yi Ñi'h, o xiilla xa baluu'yi Dxiohs ziga para gacabwa' tuhbi bwiinn, o ziga guíñi' bwiinn tuhbi dxyi'dxyi cun guriinnca stuhbi dxyi'dxyi, nee chuu za tuhbi nin gabwe'hexnehza dxyi'dxyi ra' chi. Pwihsí gulgui'hnn garaa ra' dee' tin chioo ru guelriachii sto' lasto' ra' bwiinn ra' nin ba gwachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs. ²⁷Ya ziga chin riuu' chyu rñi' cun guriinca dxyi'dxyi ra', zuuguiñi' chiohpá o chohnna bwiinn; per tuhbigah ra' ba chuu stuhbi nin gabwe'he xnehza ziga guíñi' cada tuhbigah ra'ba. ²⁸Per sidela ayi chyu gabwe'he xnehza xcweenta dxyi'dxyi ra' chi, mahzi bwen nicala ayi guíñi' ra' ba guriincaa dxyi'dxyi ra' nez la'n guido' sino que cada tuhbigah ra' ba guíñi' ra' ba loh Dxiohs desde la'n lasto' gahca ba. ²⁹Zi'chi za la'h ra' bwiinn ra' nin ruluu'yi ra' dxyi'dxyi ra' nin rudi'hi Dxiohs la'h ra' ba, zuu guíñi' chiohpá o chohnna ra' ba, ya schiohpaschohnna ra' ba guca'hdxiahga nin cañi' ra' bwiinn ra' chi tin guidu'hun gu rga'ha cañi' ra' ba. ³⁰Per sidela la'h Dxiohs guunn para gacabwa' stuhbi bwiinn nin zohba gaca'dxiahga, ya chi'chi nin mwergaloh chi gucwe'za ba guíñi' ba. ³¹Pwihsí zi'chi garaa tu nin rca'ha para rñi' o para ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs, zahca guíñi' cada tuhbigah tu, tin zi'chi garaa tu

gusi'dxi tu nee tin zi'chi chioo ru guelriachii sto' lasto' tu. ³²Nin rñi' ra' xchi'dxyi Dxiohs nahpa gacabwa' ra' ba xa rucwe'za la'gahca ra' ba, ³³laasii Dxiohs naa tuhbi Dxiohs nin ruhnn garaatii' ra' xnehza-xnehza; ayi naa Ñi'h Dxiohs nin runi'hi lligaaba nin zia-zie'zi, sino que rbahchidxyii Ñi'h lasto' bwiinn ra' nin ba gwachii sto' ra' ñi'h xchi'dxyi Ñi'h.

³⁴Ya ziga gunna'h ra' ayi guluu'yi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs nez delanta loh ra' bwiinn guido' ra', laasii ayi si'gue'l dahn para la'h gunna'h ziga guluu'yi ba xchi'dxyi Dxiohs, pwihsí mahzi nahpa gaca ra' gunna'h guzo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi nin rñi' lehyi, ³⁵ya sidela xclaa'dzi tuhbi gunna'h gacabwa' xiilla, mahzi guinaabadyi'dxyi ban loh xpwiinn ndxi'hw ban rwaa' yihdzi ra' ba; laasii ayi naa bwen guíñi' tuhbi gunna'h ziga loh tuhbi cultu.

³⁶Nahpa gacabwa' tu ayi nez loh dxi'h tu biinloh xchi'dxyi Dxiohs.

³⁷Sidela chyuulla tuhbi nin nahpa siguhra naa ba para guluu'yi ba xchi'dxyi Dxiohs, o nahpa ba siguhra badi'hi Spíritu Saantu tuhbi dzi'n roo' guunn ba, nahpa gacabwa' ba cweenta rii'. Garaa ra' dxyi'dxyi ra' nin cagaca'hn loh tu, ruca'hñin laasii zi'chi gunabwa' Daada Jesucristu guca'hñin.

³⁸Ya sidela chyuulla tuhbi tu nin ayi chechii sto' ñi'h na'pahn xquelrnabwa' Jesucristu, ayi za chyu chechii sto' ñi'h xchi'dxyi bwiinn chi. ³⁹Ni'chin bwiitsí ra'n, gulgui'hnn para gaca guluu'yi tu xchi'dxyi Dxiohs, nee ayi guunn tu

pur guzia'tii tu ziga guiñi' ra' ba guriin-guriin dxyi'dxyi ra', ⁴⁰per gulgui'hnnan ziga naa xnehza-xnehza.

**Babahn za'ca Jesucristu
loh ra' bwiinn guuchi**

15 Nnah rñi'n loh tu bwiitsi ra'n; gulgassannah sto' tu xcweenta xchi'dxyi Dxiohs nin balu'yilh loh tu nin gwachii sto' tu nin cayuhnn nadxiipa lasto' tu. ²Pwihs i neezaa pur xcweenta dxyi'dxyi ra' rii' basia'pitii Dxiohs xcweenta xtuhlda tu sidela zeezahnee tun cun gaduhbi sto' tu, sidela ayi guunn chiohpa sto' tu.

³Pwihs i nin naa mweergalohtii', balu'yilh la'htu dxyi'dxyi ra' nin basi'dxi'hñ; balu'yilh la'htu xa guuchi Jesucristu pur xcweenta xtuhlda ra' nu'h, ziga nin caa loh Xchihtsi Dxiohs. ⁴Guñi'n loh tu xa biga'tsi Ñi'h, ya babahn Ñi'h loh ra' bwiinn guuchi chin biohnna dxyih ziga nin rñi' loh Dxihitsi xteenn Dxiohs xcweenta Ñi'h, ⁵ya loh nin babahn Ñi'h, baluu'yiloh za Ñi'h loh Pehdru, ya chi'chi baluu'yiloh za Ñi'h loh ra' gadzi'h bichiohpa xpooxtla Ñi'h, ⁶chi'chi baluu'yiloh za Ñi'h loh ra' ga'yu gaywa'h bwiinn ra' tuhbi lahta, ziahan ru ra' ba nabahan nnah, per nuu za ra' ba la'h ra' ba ba guuchi. ⁷Ya seguihdu baluu'yiloh za Ñi'h loh Jacobo, chi'chi loh ra' garaa tii' ra' pooxtla.

⁸Pur luulchimati', yaque baluu'yiloh Ñi'h loh ra' garaa ra' ba, chi'chi baluu'yiloh za Ñi'h loon, ⁹pwihs i na'h gullia'yilh lasahca'hñ loh ra' snuhn pooxtla, nee nin ayi za ruhn marehsa guiria'hlaan

pooxtla, laasii guca'hna'hlara'n xpwiinn guido' Jesucristu, ¹⁰per balahsa duxa sto' Dxiohs na'h, ni'lchin naan tuhbi pooxtla nnah, per ayi lliaa'zi balahsa sto' Ñi'h na'h, laasii na'h bwi'hnnruun dzi'n loh garaa ra' ba; per ayi pur xcweenta gahcadxi'hn sino que Dxiohs cayahcanee na'h pur nin nadzii'hi Ñi'h na'h, ¹¹per ayi xi ruhnn nicala la'h ra' ba o na'h naa nin mahzi lasahca, sola nin nahpa galuu'yiloh nu naa xa ta'h bwiinn loh duhlda xcweenta ziga riachii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs; ya ziga gwachii sto' tu guhca gula'h tu loh duhlda.

**Xcwenta ziga gabahan
ra' bwiinn nin guuchi**

¹²Per sidela la'hnu cagaluu'yiloh nu xcweenta ziga babahn za'ca Jesucristu loh ra' bwiinn guuchi, ¹³xixnaa chi'h nuu ra' nin rñi': "Ayi chuu ziga gabahan ra' bwiinn guuchi"? ¹⁴Pwihs i sidela ayi gabahan ra' bwiinn guuchi, zi'chiza nin Crixtu ayi babahn loh guelguhchi, ¹⁵ya sidela neezaa ayi babahn Jesucristu loh guelguhchi, pwihs i zi'chiza nin xchi'dxyi Ñi'h nin raluu'yiloh nu ayi xi guilasahcan, ya ziga guelriachii sto' nin nuu lasto' tu ayi xi guilasahcazan. ¹⁶Sidela zi'chi pwihs i la'hnu'h naa nu'h xpwiinn Dxiohs nin rusagui'hizi, nee nicala ya bachiñi' nu Dxiohs bacwa'hñ la'h Jesucristu loh guelguhchi; ya sidela ayi guchii dxi'h gabahan ra' bwiinn guuchi, pwihs i ayi za guchii dxi'h bacwa'hñ Dxiohs la'h Jesucristu loh guelguhchi, ¹⁷laasii

sidela la'h ra' bwiinnguuchi ayi gabahan ra' ba, pwihsí nin la'h za Crixtu ayi za babahn Ñi'h loh guelguhchi. ¹⁷ Ya sidela Crixtu ayi babahn Ñi'h loh guelguhchi, pwihsí zi'chi za guelriachii sto' nin nuu sto' tu ayi gallu'yin; ya nuu gahca tu loh duhlda. ¹⁸ Ya sidela zi'chi pwihsí hasta cun bwiinn ra' nin naa xpwiinn Ñi'h nin baguhchi ra' naa ra' ba nin baguñihchilohtii!. ¹⁹ Zi'chiza garaa ra' nu'h nin nabahan chi'h zi loh guidxyiyuh rii' ziga naa dxyi'dxyi cabweza ra' nu'h Jesucristu, naa nu'h mahzi bwiinn nin biza'bitii' loh ra' garaa ra' bwiinn guidxyiyuh.

²⁰ Per ziga ya bacwa'hn Dxiohs la'h Jesucristu loh guelguhchi, ni'chin la'h Ñi'h naa Ñi'h mweergaloh nez loh ra' bwiinn guuchi ra' nin gabia'garii gabahan ra'. ²¹ Pwihsí ziga biinloh guelguhchi pur xcweenta tuhsí ndxi'hw loh guidxyiyuh, zi'chi za pur xcweenta tuhsí za ndxi'hw biinloh gabahan ra' bwiinn loh guelguhchi. ²² Ziga pur xcweenta tuhbi ndxi'hw nin laa Adahn biinloh guelguhchi zi'chi za nnah pur xcweenta Jesucristu chuu gabahan ra' bwiinn loh guelguhchi, laasii naa ra' ba xpwiinn Ñi'h. ²³ Per cada tuhbigah ra' nu'h ziga bwi'hnn Dxiohs lligaaba gaca: Jesucristu naa mweer galoh, ya chin dxi' Ñi'h stuhbi garaa nin naa xpwiinn Ñi'h dxie'galli'h Ñi'h loh guidxyiyuh ziga nin nabahan ra' tantu ziga nin guhchi ra', ²⁴ ya chi'chi gadzihni ra' dxyih luulchima ra' chin guza'loh Crixtu guelrnabwa' ra', garaa ra' guelguxchisi ra',

nee cun guelrnabwa' ra' nin nuu llaa'ndxibaa'; ya chi'chi dxiu'n Ñi'h ntriehgu guelrnabwa' loh Xtaada Dxiohs Ñi'h, ²⁵ laasii Crixtu ca'ha Ñi'h guelrnabwa' cun para hasta la'n dxyih ra' nin garah ra' bwiinn nin rdxyi'chinee la'h Ñi'h gutsiiga Dxiohs nez loh Ñi'h, ²⁶ ya luulchima nin rdxyi'chinee la'h Ñi'h nin guza'loh Ñi'h naa guelguhchi, ²⁷ laasii la'h Dxiohs batsiiga garaa ra' cohsha ra' nez ñaa' Crixtu. Per ziga caa loh Xchihtsi Dxiohs garaa ra'n gwabiiga nez ñaa' Ñi'h, pwihsí guyaa ayi nee dxi'h Daada Dxiohs guinabwa' Jesucristu, laasii la'h Daada Dxiohs naa nin batsiiga garaa ra' cohsha ra' nez ñaa' Jesuhs. ²⁸ Ya chin la'h Crixtu canabwa' garaa ra' cohsha ra', chi'chi ziu'n Ñi'h ntriehgu garaa guelrnabwa' loh Xtaada Ñi'h nin naa Dxiohs, ya chi'chi tuhsí Dxiohs guinabwa' garaatiil' ra' cohsha.

²⁹ Pwihsí ziga ruhnn tu lligaaba ayi gabahan ra' bwiinn loh guelguhchi, xi pur rrohbañihsa chi'h tu xcweenta ra' bwiinn guuchi nin gwachiisto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs? Zi'chiza sidela la'h bwiinn ayi gabahan ra' ba loh bwiinn guuchi, xixnaa chi'h ruro'bañihsa ra' ba la'htu xcweenta ra' bwiinn guuchi?

³⁰ Nee xixnaa chi'h za dxuu nu'h loh ra' xica guelya'dxi ra' gaduhbi hohra tii'? ³¹ Rñi' naannchi'pa'hn loh tu, bwihtsi ra'n, cayuhnn lasahca'hn xcweenta tu nez loh Daada Jesucristu Xtaada nu'h nin cayuhnn xtsi'n Ñi'h la'n lasto' tu, ya guiñi'n loh tu, garaa dxyih rdxihldxinee ra' bwiinn na'h tin

chiinn ra' ba na'h. ³²Pwihsí sidela bwi'hnna'hn lligaaba zigazi tuhbi bwiinn guidxyiyuh chin baca'neen la'h ra' bwiinn ra' nin naa ra' ziga zi maan ña'laa'dzi ra' loh guihdxyi Efesu, ¿xi gahn bwi'hnna'hn? Sidela la'h ra' bwiinn ayi gabahan loh guelguhchi, ni'chin igulcho'ho!, guidi'hnn nu'h ziga rñi' ra' bwiinn guidxyiyuh: "Gulcho'ho guida'w ra' nu'h nee guidwaa za nu'h, laasii guillii gachi ra' nu'h."

³³Ayi gusaa'n tu guisagui'hi tu ziga zi rahbi tuhbi dihchu: "Ayi gucha'ga lu'h bwiinn mahn o la'n zidii'dxi lu'h xtuhxa ba." ³⁴Nin guunn tu nnah gulgahca nasiin, ayi cu'tii tu duhlda, laasii nuu ra' bwiinn ra' loh tu nin ayi nu'nbwaa' ra' la'h Dxiohs nin nuu dxibaa'; cañi'n yihca tu tin gatuhyi loh tu.

Xcweenta ziga gabahan ra' bwiinn ra' nin guhchi

³⁵Pwihsí ziuu' nin guinaabadxyi'dxyi ra': "¿Xa gabahan ra' chi'h bwiinn guuchi ra' loh guelguhchi? ¿Xa gaca chi'h tihxi ra' ba?" ³⁶Squii' rñi'n loh bwiinn chi. iBwiinn nahdatii! Chin rbahchi lu'h biñih pwihsí nahpa rachidu'h biñih chi o sea rñihchiloh biñih chi tin zi'chi rahpa yahgui'hn xteenn biñih chi guelnabahan. ³⁷Biñih nin riaaba la'n yuh ayi tihxi dxi'h biñih chi rahca yahgui'hn sino que sto' biñih chi rahca yahgui'hn, nicala naa biñih chi trihgu o llooba. ³⁸Ya chi'chi la'h Dxiohs rudi'hi Ñi'h foorma la'h biñih chi ziga naa xigaaba Ñi'h. ³⁹Ayi garaa dxi'h tihxi chyu chi'hzi naa tuhbiloh. Ziga tihxi bwiinn

naan guriin, tihxi guidxa'h naa zan guriin, ziga tihxi ra' maan ra' nin zohba xihyi ñi'h guriin naazan; zi'chi za tihxi ra' bwehlda guriin naaza tihxi ra' ma. ⁴⁰Pwihsí zi'chi za nuu ra' tihxi ra' nin naa xteenn nez llaa'ndxibaa', nee cun tihxi za nez loh guidxyiyuh; per ziga foorma xteenn tihxi llaa'ndxibaa' guriincaa naan loh tihxi xteenn loh guidxyiyuh, ⁴¹laasii zi'chi za ziga lla'ñih xteenn gubihdxyi guriin naan lon lla'ñih xteenn bwe'hw, ya zi'chi za ziga dxih llaa'ndxibaa' cada tuhbigah ra'n guriin-guriin naan lla'ñih ra'n. ⁴²Zi'chi za naa xcweenta ziga guelgabahn bwiinn loh guelguhchi, ziga chin rga'tsi tuhbi bwiinn loh guelguhchi ruu'dxyi tihxi ba la'n ba' nee rñihchilohon, per chin gabahan ba loh ra' bwiinn guuchi, guriin gaca tihxi ba, ayi ru guudxin laasii banuu nabahan ba par tu'pazi.

⁴³Rga'tsi tihxi nin rbwe'hesto' bwiinn, ya rabahan tihxi nacuubi nin rwa'ha za'ca bwiinn loh ñi'h; rga'tsi tihxi nin ayi jweersi, per rabahan tihxi nacuubi nin rahca nadxiipa duxa. ⁴⁴Chin rga'tsi tihxi ziga tuhbi bwiinn la'n ba', naa tihxi ba chi xteenn guidxyiyuh, ya ziga tihxi cuubi ba chi nin gabahan naan tuhbi tihxi cuubi nin rudi'hi Dxiohs. Ni'chin nin nuu tihxi bwiinn riahcan yuh, ya nuu za tihxi bwiinn ziga nin guzee para dxibaa'.

⁴⁵Pwihsí ziga za caa loh Xchihtsi Dxiohs, ndxi'hw galoh nin laa Adahn, bwi'hnna Dxiohs guhca ba tuhbi bwiinn nin gubahan; per ya Adahn nin bi' luulchima, ni'chi naa Jesucristu nin naa tuhbi Spíritu

nin runi'hi guelnabahan nacuubi la'hnu'h. ⁴⁶Galoh naa guelnabahan xteenn guidxyiyuh, ya chi'chiyi guyuu' tuhbi guelnabahan nacuubi nin biinloh nez dxibaa!. ⁴⁷Zi'chi za mweer ndxi'hw nin bwi'hnn cha'y i Dxiohs guhca ba cun guxuh xteenn yuh nee naa ba bwiinn guidxyiyuh; ya ndxi'hw nin raroopa naa Jesucristu, la'h Ñi'h biehta Ñi'h nez dxibaa' hasta nuu Dxiohs. ⁴⁸Bwiinn guidxyiyuh ra' naa ra' ba ziga zi la'h Adahn nin bwi'hnn Dxiohs cun guxuh, ya bwiinn ra' nin naa para dxibaa' naa ra' xpwiinn Jesucristu nin biehta nez gui'wdo' dxiaa dxibaa!. ⁴⁹Pwihs i ziga rñah za nu'h ziga bwiinn nin guhca cun guxuh xteenn guidxyiyuh, pwihs i z'i'chi za guluu'yi guiñah nu'h ziga rñah bwiinn nin nuu llaa'ndxibaa!.

⁵⁰Pwihs i xclaa'dzihn guiñi'n loh tu bwiitsi ra'n, nin naa bwe'hla nee dzihta nin guhlanee nu'h ayi nuu chuu ra'n loh xquelrnabwa' Dxiohs, nacuubi gaca garaatii'; pwihs i nin rñihchiloh ayi nuu chuu ni'chi loh nin ayi rñihchilohtii', ⁵¹per xclaa'dzihn gacabwa' tu tuhbi cohsa rala'n. Ayi garaa ra' dxi'h nu'h gachi, per garaa ra' nu'h zahca zidxa'h ra' nu'h. ⁵²Madxihud zigazi siin lu'h, nee lwehgugahca guillaala loh lu'h, chin dxihn tu guiñi' luulchima trompeta, chi'chi zabahan ra' bwiinn ra' nin guhchi ya ayi ru chutii' dxyih gachi ra' ba; ya neezaa la'h ra' nu'h zidxa'h za tihxi ra' nu'h, ⁵³laasii tihxi nu'h nin naa xteenn guidxyiyuh guidxa'han tin gaapa nu'h tihxi nu'h nin naa xteenn llaa'ndxibaa!, laasii tihxi nu'h nin naa xteenn

guidxyiyuh rahchin, per ziga tihxi nu'h nin naa xteenn dxibaa' ayi para gachin; ba naan para tu'pazi. ⁵⁴Ya ziga chin la'h tihxi nu'h nin naa xteenn guidxyiyuh bidxa'h tin guidxiaapa nu'h tihxi nu'h nin naa xteenn llaa'ndxibaa', nee neezaa chin la'h tihxi nu'h nin zahca gachi bidxa'h tin guidxiaapa nu'h tihxi nu'h nin ayi gaca gachi, nin chuu para tu'pazi; ya chi'chi zizohba xchi'dxyi Dxiohs nin rñi' squii': "La'h guelguhchi guñihchiloh laasii bwi'hnn Jesucristu gahn loh guelguhchi." ⁵⁵Guelguhchi, ¿cuun xquelrnabwa' lu'h para guinabwa' lu'h la'hnu? Guelguhchi, ¿cuun xchi'h xquelnna lu'h nin ñahpa lu'h? ⁵⁶Xquelnayaan xteenn guelguhchi naa duhlda, ya xquelrnabwa' duhlda naa lehyi, ⁵⁷per zuxchiilli Dxiohs, runi'hi Ñi'h guelrnabwa' la'hnu'h pur xcweenta xteenn Daada Jesucristu.

⁵⁸Pwihs i ni'chin bwiitsi ra'n, gulchezah nayaay gaduhbi sto' tu; gulgui'hnn xtsi'n Dxiohs ayi guiria'h gahn tu, laasii la'htu naann tu dzi'n nin guunn tu xcweenta Dxiohs ayi naan dzi'n lliaa'ha.

Mweeyi ra' nin guidiaa'ha para la'h ra' xpwiinn Dxiohs

16 Xcweenta mweeyi nin guidiaa'ha para la'h ra' bwiitsi ra' nu'h loh xchi'dxyi Jesucristu; gulgui'hnnan ziga gahca ra'pihn guunn ra' bwiinn guido' xteenn Galacia. ²Gazohba dumingu, cada tuhbigah tu gulcwe'hecaa tuhbi mweeyi yihca cada tuhbigah dxyih ziga chi'h zi ruhnn tu gahn loh tuhbi xmahn, gulcu'cha'yin,

tin ayi hohragah la'h tu nuu
cagatia'a'ha mweeyi chin dxie'lhdahn,
³tin chin gadzihna'hn guixe'hla'hn
mweeyi ca cun chiohpa-chohnna
dxihtsi chenee chyu chi'hzi bwiinn
nin cwii tu chegasia'hanan loh
guihdxyi Jerusalehn, ⁴ya sidela
na'h za chaa'hahn, pwihs sah ra'
ba choo nu.

**Lligaaba nin bwi'hnn
Pahblu chee ba biahja**

⁵Loh biahje rii' nahpa ti'dxi'hn
nez loh guihdxyi ra' xteenn
guihdxyi Macedonia, ya chi'chiyi
gadzihna'hn loh guihdxyi Corintu
ca. ⁶Pwihs ya chi'chi pwehda
zahcata'hn ri'ca mas paaldaa dxyih,
o chuu'huhn ri'ca loh gaduhbi
bwe'hw nahlda ra', ya chi'chi
la'htu zahca gacanee tu na'h loh
biahja nin gazaa'hahn stuhbi lahta,
⁷laasii ayi xclaa'dzihnh ti'dxi'hn
ri'ca tuhbi ladi'dxizi, sino que
xclaa'dzihnh gacata'hn ri'ca xchih
sidela la'h Daada Jesucristu nnaa
Ñi'h. ⁸Per ya loh guihdxyi Efesu
zia'hanahn ri'chi, tin guti'dxi'hn
lañih nin rusanna sto' ra' bwiinn
xa bi' Spíritu Saantu Dxiohs, ⁹laasii
ri'chi nuu ziahan ra' bwiinn nin
xclaa'dzi gusi'dxi xchi'dxyi Dxiohs,
nee ri'chi za nuu ra' ziahan ra' nin
rdxyi'chinee ra' na'h.

¹⁰Sidela la'h Timoteu radzihnh
ri'ca, gulgui'hnn pur chuu nasaa sto'
bi tin ayi xi lligaaba chuu bi, laasii
la'h bi ruhnn za bi dzil'n xteenn
Daada Jesucristu ziga za na'h.
¹¹Pwihs ni'chin nin tuhbi tu ayi
cwe'he sto' tu la'h bi; mas gulgui'hnn
cumpahñu la'h bi loh biahja nin dxi'
bi rii', laasii cabwe'za'hnn la'h bi rii'

tuhsi cun spaaldaa ra' bwiitsi lasaa'
ra' nu'h.

¹²Pwihs la'n guñi' duxa loh
bwiitsi nu'h Apolos tin ñie'guia'ha
ba xa nuu tu cun spaaldaa ra'
bwiitsi nu'h, per ayi guhca xigaaba
ñi' bi; per zi' bi dxyih chi'h zi nin
gaca dxi' bi.

**GuelrgahpaDxiohs luulchima
xteenn Pahblu**

¹³Gulgahca nasiin, nee gulchezah
nayaa loh guelriachii sto' xteenn
xchi'dxyi Dxiohs. Per loquesi
gulgahca ndxi'hw, gulgahca bwiinn
nin nada'n roo!. ¹⁴Xi chi'h zi cohsa
nin guunn tu, gulgui'hnnan cun
gaduhbi sto' tu.

¹⁵La'htu bwiitsi ra'n, la'htu
naann xcweenta ra' xfamihyi
Estéfanas, nin mweer gwachii
sto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs loh
guihdxyi Acaya. Naann tu xa
ruhnn duxa ra' ba cumpahñu
la'h ra' bwiitsi ra' nu'h nin nuu
ra' ri'ca. Nnah rnaba duxa'hn loh
tu, ¹⁶gulgazo'badxiahga xchi'dxyi
ra' bwiinn ra' ca, neezaa xchi'dxyi
garaa ra' bwiinn ra' nin rahcanee
la'h ra' xpwiinn Dxiohs, nee cun
nin ruhnn ra' za xtsi'n Dxiohs.

¹⁷Riahxi'hnn pur nin ri' ra' Estéfanas,
Fortunatu cun Acaico; pwihs
bwiinn ra' rii' bwi'hnn ra' ba dzi'n
ra' nin ayi guhca ñuhnn tu laasii
ayi tu. ¹⁸Bwi'hnn ra' ba guyuu'
gui'w ru sto'n nee cun neezaa la'htu,
ni'chin gulgacabwa' lasahca bwiinn
ra' squi!.

¹⁹La'h ra' bwiinn xquido'
Jesucristu nin nuu ra' nez
loh guihdxyi ra' xteenn Asia
ruxe'hla tuhbi guelrgahpaDxiohs

para la'htu. Aquila cun che'hla ba Priscila, cun neezaa ra' bwiinn ra' nin radiaa'ha loh cultu rwaa' yihdzi ra' ba; ruxe'hla za ra' ba ziahan duxa guelrgahpaDxiohs para la'htu.

²⁰Gulguica'ha guelrgahpaDxiohs nin ruxe'hla ra' bwiitsi ra' nu'h rii' para la'htu nee gulgahpaDxiohs lasaa' ziga tuhbi ziga stuhbi, pur lah Jesucristu.

²¹Na'h Pahblu ruxe'hla zahn tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'htu, la'h gahca na'h baca'h lehtra rii'!

²²Sidela chyuulla ayi ruca'h sto' ñi'h la'h Daada Jesucristu, nuu dii bwiinn chi. iGudaa'gah Jesucristu Daada xteenn nu'h!

²³Daada Jesucristu guunntaa'yi yihca tu. ²⁴Guelruca'h sto' nin na'pahn xcweenta Daada Jesucristu ruxe'hla'hn para la'htu. Zi'chi pwihsí.